

FÒRUM JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE TARRAGONA

BALANÇ DEL TORN D'OFICI

N74/JULIOL 2024

Nous endarreriments
en la construcció del
Fòrum Judicial
de Tarragona

L'ICAT celebra la festivitats de
Sant Raimon de Penyafort
(P10)

El 2028, dos anys més de retard
per a la Ciutat de la Justícia
(P22)

La SCAF organitza la XI
Trobada de Socis a la ciutat de
Tarragona
(P26)

EQUIPS MULTIFUNCIÓ CANON PER AL SECTOR LEGAL.

Alta productivitat i estalvi de costos per al seu despatx d'advocats.

Els equips de la sèrie imageRUNNER ADVANCE combinen les últimes tecnologies de maquinari i programari de Canon per oferir al seu bufet solucions de documents basades en el núvol i incorpora tots els avantatges de la Generació 3 de imageRUNNER ADVANCE ajudant-lo a afrontar els següents reptes:

Control de Costos

Gasti menys i mantingui els seus costos sota control

Seguretat

Protegeixi els seus documents confidencials i asseguri seus processos d'impressió

Productivitat

Aconsegueixi que els empleats treballin eficientment amb els seus documents

Integració

Dissenyi una infraestructura que s'adeqüi al seu treball

Sostenibilitat

Redueixi el consum d'energia i de paper

Serie imageRUNNER ADVANCE

Consulteu-nos
condicions
especials

Canon

Centro Canon Autorizado

Tarragona

Operado por Sistemas de Oficina Integra, S.L.

2022

Parlem?

Sistemas de Oficina Integra, S.L.

Pol. Ind. Riu Clar - C/ Ferro, 61 (43006 Tarragona)

Mes informació: 977 21 50 33 // integra@canonintegra.es

ICAT

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia
de Tarragona

N74/JULIOL 2024/Continguts

05 EDITORIAL

06 VIDA COL·LEGIAL

10 FESTA COL·LEGIAL EN HONOR A
SANT RAIMON DE PENYAFORT

14 NOTÍCIES

20 BALANÇ DEL SERVEI DEL
TORN D'OFICI

23 ENTREVISTA A MARTA
MARTÍNEZ, PRESIDENTA DEL
CONSELL DE L'ADVOCACIA
CATALANA

25 COMISSIONS I SECCIONS

32 ACCIÓ SOCIAL

Edita:

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Tarragona
c/ Enric d'Ossó, 1, 2a planta
Tel. 977 21 23 60
www.icatarragona.com

Degana:

Estela Martín Urbano

Consell de redacció:

Susanna Duran
Jose Ferrándiz
Diana C. Morejón
Dani Revenga
Miguel Ángel Cilleruelo
Agnés Figuera

Fotografia de la portada:

Ariadna Lucena

Maquetació:

Tamediaxa, S.A.
Tel. 977 21 11 54

Dipòsit legal:

T-636/1993

El Consell de Redacció de la revista no es fa responsable de les opinions recollides en els textos signats per les persones que hi col·laboren ni s'identifica necessàriament amb els mateixos.

Maximitza els estalvis

amb una gra
rendibilitat i una
excel·lent fiscalitat

PLAN RENTA VITALICIA

Aquesta assegurança és una manera excel·lent de **rendibilitzar els estalvis** des del primer dia i de beneficiar-te d'una **excel·lent fiscalitat**.

INDICADOR DE RISC

I/6

Aquesta xifra indica el risc del producte;
1/6 indica el risc més baix i 6/6, el més alt.

3,30%

Tipus d'interès tècnic per al 2024

Renda vitalícia amb devolució **parcial** del capital aportat.

Renda vitalícia amb devolució **total** del capital aportat.

AMB LIQUIDITAT

Pots recuperar la inversió a partir del primer any, fins i tot després d'estar cobrant les rendes.

FISCALITAT MILLOR

Fins a un 92% d'exempció fiscal (per a majors de 70).

Más información en www.mutualidad.com

*Rendibilitat abans de despeses de gestió i costos de cobertures asseguradores. Rendibilitat bruta, 3,25%. La rendibilitat efectiva determinada pel quocient entre el total de les rendes de l'any i l'aportació pagada per a la modalitat de renda vitalícia amb devolució total del capital aportat (amb rescat) depèn de l'edat i varia entre el 3% i el 3,10% per a edats de contractació entre els 60 i els 90 anys. Per a altres edats o per a la modalitat amb devolució parcial del capital, consulta-ho amb la Mutualidad. Rendibilitats passades no impliquen rendibilitats futures.

Atenció personalitzada
Delegació de la Mutualidad
Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Marc Manuera, Gregorio Vila
C/ Mallorca, 283. 08037 Barcelona
T. 936 011 233 | marc.munuera@mutualidad.com
gregorio.vilas@mutualidad.com

Estela Martín Urbano
Degana

L'advocacia ha dit prou amb el torn d'ofici

Fa molts anys que la Junta que encapçalo i l'advocacia institucional catalana en general hem tingut com un dels nostres principals cavalls de batalla aconseguir remuneracions dignes per a les advocades i advocats que prestem el torn d'ofici. Tanmateix, amb motiu del Dia de la Justícia Gratuïta, que es va celebrar el passat 12 de juliol, hem canviat de velocitat: l'advocacia catalana ha dit prou.

L'habitual roda de premsa de balanç del torn d'ofici a Catalunya -que aquest any es va convocar a la nostra seu col·legial amb un gran seguiment mediàtic- va servir per escenificar aquest aixecament de to. Va ser, com hem vingut fent els darrers anys, un missatge reivindicatiu exigint la millora de les condicions i les retribucions del torn d'ofici. Però també un altre d'alerta, perquè el torn d'ofici és un servei públic que garanteix el dret a defensa de les persones amb menys recursos.

Una funció social en perill. Perquè la demanda no para de créixer però, justament per les condicions indignes que hem d'assumir, el nombre d'advocats del torn d'ofici ha començat a reduir-se (un 5% menys el 2023). El motiu és molt clar, i s'expressa en xifres demolidores: entre 2009 i 2023 l'IPC de Catalunya va créixer un 31,86%, les retribu-

cions a la funció pública un 13,66%, el pressupost de la Generalitat un 41,83%, però les retribucions a l'advocacia del torn d'ofici només un 3,92%. Queda molt clara la pèrdua del nostre poder adquisitiu, oi?

En aquest context, i amb l'ànim constructiu i possibilista que no perdrem mai -per això som advocats-, vam voler ser concrets: demanem a la Generalitat una injecció de 21,5 milions d'euros tenint en compte que la Generalitat l'últim any en va dedicar 66,6 al sistema de justícia gratuïta. Amb aquesta aposta es corregirien aquestes carències en benefici de la nostra dignitat professional, però, sobretot, garantirien el dret a defensa de les persones que necessiten un advocat d'ofici, que és el que està en risc.

No sabem quan tindrem un nou govern a la Generalitat, esperem que sigui aviat. Però l'advocacia catalana deixa sobre la taula aquesta petició per a que qui agafi les regnes del Departament de Justícia la posi com el que ha de ser: una prioritat de país. I, ja de pas, que desencalli també el nostre esperat Fòrum Judicial que, un cop més, i tal com us expliquem en aquest número de la revista col·legial, sembla que ha tornat a quedar aturat.

Les sol·licituds de mediació a la demarcació de l'ICAT van reduir-se un 25% durant el 2023

El Col·legi commemora el Dia Europeu de la Mediació fent balanç del servei

Les sol·licituds de mediació al Servei d'Orientació a la Mediació de l'ICAT, que aplega els partits judicials de Tarragona, Valls i El Vendrell, van experimentar una davallada del 25% durant el 2023, passant del màxim històric de 136 assolit el 2022 a les 102 de l'any passat. Aquesta és la dada més rellevant del balanç sobre aquesta via alternativa a la judicial en resolució de conflictes que van destacar el dia 17 de gener en roda de premsa la degana de l'ICAT, Estela Martín; la presidenta de la Comissió de Mediació de l'ICAT, Maria José Bertomeu; i la cap del Servei de Gestió Econòmica, Personal i Obres dels Serveis Territorials del Departament de Justícia a Tarragona, Anna Alcaraz, amb motiu de la celebració del Dia Europeu de la Mediació, que se celebra el dia 21 de gener.

Malgrat que les dades no semblaven massa optimistes, Estela Martín va treure ferro d'aquesta davallada argumentant que es venia de xifres molt altes l'any 2022 i aquest 2023 es va retornar a una certa normalitat. A aquest fet, a més, s'hi sumen les vagues que durant l'any passat van afectar al sistema de Justícia, amb la paralització de gran quantitat d'assumptes que, sens dubte, podrien haver acabat sumant-se a una mediació. També va puntualitzar que "l'alta mobilitat de jutges que tenim a la demarcació de Tarragona és un factor prou rellevant a tenir en compte, perquè la tasca de sensibilització respecte a les bondats de la mediació ha de ser constant, ja que no tots prenen com a primera opció aquesta via". Per tot l'exposat, la degana fa una lectura en positiu d'aquestes dades valorant que "aquest lleu retrocés ens convida a seguir treballant en la conscienciació social que la mediació és una molt bona alternativa per molts dels conflictes que actualment es judicialitzen, i és per això que des del

Col·legi seguirem treballant i li donarem l'impuls necessari per visibilitzar-la".

En aquest sentit, la presidenta de la Comissió de Mediació de l'ICAT, Maria José Bertomeu, va recordar que les solucions que aporta la mediació són millors per a les parts en litigi perquè "són solucions a mida de les parts, són ells mateixos qui les acorden i no un tercer com un jutge". Bertomeu va voler també destacar la tasca dels mediadors, un feina per davant de tot "neutral, confidencial i àgil, ja que el 80% dels casos es resolen en menys d'un mes, quan per la via judicial podrien trigar anys, el que significa també que la mediació descongestiona el sistema judicial". Bertomeu va subratllar l'avenç de la mediació privada que sembla que ha guanyat terreny especialment en la resolució dels conflictes mercantils.

La cap del Servei de Gestió Econòmica, Personal i Obres dels Serveis Territorials del Departament de Justícia a Tarragona, Anna Alcaraz, va posar el focus en què "el 44% dels processos de mediació que s'inicien acaben en acord, perquè els seus usuaris es convencen de que és una bona opció". Alcaraz va insistir en què la importància de seguir treballant els expedients que no prosperen, perquè hi ha marge de millora, i només ho aconseguirem fent pedagogia". En aquest sentit, va valorar positivament la campanya de publicitat de la Generalitat per divulgar les virtuts de la mediació entre la societat. Alcaraz va explicar que la gran majoria d'as-

sumptes que s'acullen a la mediació venen de l'àmbit de la família, tot i que també són rellevants els casos vinculats a conflictes veïnals, immobiliaris o mercantils.

D'esquerra a dreta Anna Alcaraz, Estela Martín i Maria José Bertomeu

La degana dona la benvinguda a les noves incorporacions

Durant l'any l'ICAT organitza diferents actes de benvinguda on membres de la Junta de Govern i també del GAJT es reuneixen amb els nous col·legiats a qui conviden a fer una visita per a les instal·lacions col·legials i els fan entrega d'un obsequi. La primera edició d'aquest 2024 va tenir lloc el passat 29 de febrer. Per part de la Junta de Govern hi van participar la degana, Estela Martín, acompanyada de la secretària, Susanna Duran, i de la bibliotecària de Junta, Diana C. Morejón, així com de representants del Grup de l'Advocacia Jove, que són part important d'aquest procés

Acte de benvinguda a la seu de l'ICAT

d'acollida a la institució de les noves incorporacions.

Durant la trobada, la degana va explicar quins són els principals serveis del Col·legi, com està organitzat, el funcionament de les seccions col·legials i es va posar disposició dels nous companys i companyes per a qualsevol necessitat o dubte que els sorgeixi en l'exercici de la professió o de funcionament de la institució. Tot l'equip de l'ICAT seguirem treballant per donar suport a les noves incorporacions i esperem que se sentin molt a gust al nostre Col·legi!

Activitats del Dia de la Dona

El dia 8 de març se celebra el Dia de la Dona, una efemèride que l'ICAT commemora amb la voluntat de ser partícips d'aquest canvi cap a una societat més justa, igualitària i amb el compromís institucional de seguir lluitant pel dret a la igualtat.

Amb aquest propòsit les activitats programades per enguany van començar el dia previ, el 7 de març, amb l'organització d'un "FEM un cafè sobre l'evolució històrica de l'advocada de l'ICAT" en el que hi van participar la degana, Estela Martín, la bibliotecària de la Junta de Govern, Diana C. Morejón, la presidenta del GAJT, Andrea Guzmán i diverses advocades (i també advocats) de diferents generacions que van debatre sobre el context en el qual totes elles han desenvolupat la seva tasca professional i on es va parlar, també, sobre el futur de les professionals de l'advocacia.

Assistents al "Fem un cafè..." programat per la Comissió d'Igualtat

El GAJT també es va sumar a la celebració i va difondre per xarxes el testimoni de companyes advocades de l'ICAT que van exposar situacions amb que s'han trobat o bé per ser dones, o bé per ser joves, o bé per ser dones i joves.

El dia 8 de març es va instal·lar un estand a l'Av. Lluís Companys amb material divulgatiu de la jornada i on membres de l'ICAT van llegir un manifest, que aquest any va posar el focus en els drets sexuals i reproductius de les dones.

Des del Col·legi, mitjançant la Comissió de Conciliació i Igualtat, seguirem apostant per visibilitzar i donar suport a iniciatives que permetin que la igualtat efectiva entre dones i homes sigui una realitat.

Acte reivindicatiu de l'ICAT a la Rambla Lluís Companys

Noves incorporacions a la secretaria

Des d'aquest mes d'abril el Col·legi compta amb una nova incorporació. Es tracta de la Judith Jansà Aubí que s'ha incorporat a l'àrea del torn d'ofici. La Judith és graduada en Dret i també té experiència en l'àmbit de les relacions laborals. La Junta de Govern i el personal li donem una afectuosa benvinguda i desitgem que es trobi molt a gust entre nosaltres!

També volem dedicar un espai per acomiadar-nos de la Berta Vives Ferré, que ha estat amb nosaltres durant dos anys com a tra-

mitadora de la justícia gratuïta a la seu dels jutjats de Tarragona i a qui desitgem molta sort.

A més a més, els darrers mesos el Col·legi ha comptat amb la col·laboració d'alumnes en pràctiques de diferents instituts d'educació secundària. Durant aquest semestre han cursat les pràctiques del Cicle de Gestió Administrativa Orientat a l'Àmbit Jurídic l'Ainhoa Fernández, de l'IES Vidal i Barraquer, i la Chorouk El Belhsaine, de l'IES Andreu Nin del Vendrell.

Judith Jansà a la secretaria de l'ICAT

Ainhoa Fernández a la seu de l'ICAT

Chorouk El Belhsaine, a la seu del Vendrell

Xerrada de l'ICAT als alumnes de l'Institut Vidal i Barraquer

El passat mes de gener els presidents de la Comissió de Formació del Col·legi i membres de la Junta de Govern, Maria Granja i Miguel Ángel Cilleruelo, van ser convidats a participar en una sessió a l'IES Vidal i Barraquer dirigida a l'alumnat de Gestió Administrativa en l'Àmbit Jurídic. Durant la mateixa, els companys de l'ICAT van explicar als assistents en què consisteix l'ofici de l'advocacia i van poder resoldre els dubtes a l'entorn del món del

dret, de l'Administració de justícia i de com exercir correctament la professió. De fet, una part de les seves pràctiques la realitzaran en despatxos d'advocats i també al propi Col·legi. Agraïm, un any més, l'interès de l'Institut Vidal i Barraquer per col·laborar amb l'ICAT en donar a conèixer l'advocacia als futurs titulats i titulades.

Maria Granja i Miguel Ángel Cilleruelo amb els alumnes de l'IES Vidal i Barraquer

L'ICAT reparteix llibres i roses per celebrar la diada de Sant Jordi

El dimarts dia 23 d'abril l'ICAT va celebrar la diada de Sant Jordi i va repartir llibres i roses a totes les persones col·legiades que van apropar-se a alguna de les seves delegacions de Tarragona, Valls i El Vendrell. A primera hora els més matiners que van visitar el servei de biblioteca del Col·legi van poder endur-se un llibre d'obsequi, gentilesa de diferents editorials jurídiques, i que són novetats per la qual cosa cada any els col·legiats ho esperen amb gran interès. La jornada va seguir durant tot el matí amb el re-

partiment de roses i un exemplar del darrer llibre d'història del Col·legi, "El Col·legi de l'Advocacia de Tarragona. La seva història (2000-2022)" escrit per l'arxivera Noemi Navarro, que va participar de l'acte a la seu institucional amb la signatura i dedicatòria personalitzada d'exemplars. Com a cloenda de l'acte es va servir una copa de cava. La diada va ser un èxit que esperem repetir en properes edicions!

Activitats de la biblioteca del Col·legi

L'arxivera, Noemi Navarro, acompanyada de membres de la Junta de Govern

Acte d'agraïment a les comissions col·legials

Arribat el mes de juliol, i com ja és tradició els darrers anys, es va celebrar a la Casa Joan Miret de Tarragona el sopar anual de les comissions de l'ICAT. La trobada va tenir lloc el divendres dia 5 de juliol i va escenificar l'agraïment a les col·legiades i col·legiats que participen de manera desinteressada a la feina que fan les comissions del Col·legi, un òrgans que són fonamentals per orientar i enriquir l'activitat de la institució. Durant la vetllada els assistents van poder gaudir d'un sopar i també es van sortejar diferents obsequis. En aquesta edició hi van participar prop d'una

cinquantena de companys i companyes de les nou comissions actualment operatives a l'ICAT que són la de Deontologia, Honoraris, Torn d'Ofici, Relacions amb l'Administració de Justícia, Llengua Catalana, Mediació, Conciliació i Igualtat, Normativa i Formació Continuada. Esperem poder continuar comptant amb la vostra col·laboració i animem a totes aquelles persones que vulguin formar part d'alguna secció o comissió que contactin amb el Col·legi.

Assistents al sopar de les comissions col·legials

L'ICAT celebra la seva festa col·legial

Amb la imposició de togues als nous col·legiats i l'homenatge als companys amb 25 i 50 anys d'exercici

El passat dia 17 de maig el Col·legi es va posar de gala pels actes de celebració de la festa col·legial en honor al seu patró, Sant Raimon de Penyafort. El saló d'actes es va omplir de gom a gom en una de les edicions amb més participació dels darrers anys. L'acte va estar presidit per la degana de l'ICAT, Estela Martín; la presidenta del Consell de l'Advocacia Catalana i degana del Col·legi d'Advocats i Advocades de Tortosa, Marta Martínez; el president de l'Audiència Provincial de Tarragona, Joan Perarnau; la fiscal en cap de l'Audiència Provincial de Tarragona, Maria José Osuna; i la directora general de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació de la Generalitat, Immaculada Barral.

Assistents a l'acte solemne de la diada de Sant Raimon

JURANTS	PADRINS
Sra. Cyan Polo Sabat	Sra. Núria Sabat i Achón
Sr. Redouane Ennaji Lamghairbat	Sra. Estela Martín Urbano
Sra. Myriam Talavera Rodríguez	Sra. Diana Morejón Corrales
Sr. Daniel Sancha Sánchez	Sr. Ester Girol Palet
Sra. Neus Vendrell Briansó	Sr. Ramon Maria Sans Ballart
Sra. Raquel Marín Martínez	Sra. Araceli Molina Camacho
Sr. Daniel Roso Arroyo	Sra. Judit Garrido Fernández
Sra. Karima Sadour Aissi	Sr. Josep Singla Sangrà
Sra. Andrea Ramos Muñoz	Sr. Rafael Muñoz Oteros
Sra. Georgina Roca Riubany	Sr. Eduard Sarret Bescós
Sra. Bianca Daniela Pop	Sr. Ramon Setó Andreu
Sr. Roger Cabezas Segura	Sr. Francisco Javier Granados López
Sr. Joel Andreu Hernández	Sr. Francesc Andreu Sánchez
Sra. Paula Collado Ricomà	Sra. Salvadora Ricomà Giné
Sra. Martha Luisa Calderón Rivera	Sr. Daniel Vera Jázquez
Sr. José Ángel Quiñones López	Sr. Juan José Rodríguez Carbonell
Sr. Gerard del Río Vicente	Sr. Javier Gutiérrez Martín
Sra. Marissa Anne Martin	Sra. Susanna Duran Casanova
Sra. Noelia Jiménez Vieco	Sr. José Antonio Jiménez González

Acte de Jura

La sessió solemne, acte central de la diada, va començar a les 19:00h amb la tradicional imposició de togues als nous col·legiats i col·legiades.

La degana va donar la benvinguda als assistents i seguidament,

Acte de jura

va donar la paraula a la secretària de la Junta de Govern, Susanna Duran, que va donar inici a l'ordre del dia dels actes de la festa, amb la jura o promesa dels nous advocats i advocades col·legiats a la nostra institució. Aquest any van ser dinou els jurants que van rebre simbòlicament la toga, i també la insígnia del Col·legi.

Foto de grup d'autoritats, jurants i homenatjats

El parlament en representació dels nous togats i togades el va fer la companya Noèlia Jiménez Vieco, apadrinada pel seu pare, l'advocat José Antonio Jiménez. Seguidament va prendre la paraula la presidenta del Grup de l'Advocacia Jove, Andrea Guzmán

Noelia Jiménez fa el parlament en nom dels jurants

Valdés, qui va adreçar en nom de Grup de l'Advocacia Jove de Tarragona unes paraules als jurants, a qui va oferir tot el suport i acompanyament per ajudar-los en tot aquest procés d'accés a la professió.

Andrea Guzmán, presidenta del GAJT, fa el discurs de benvinguda als nous jurants

Entrega de les insígnies d'argent

Seguint amb el protocol de la diada, es van lliurar les insígnies d'argent als setze homenatjats pels seus vint-i-cinc anys d'exercici professional continuat en l'àmbit del Col·legi i sense nota desfavorable al seu expedient. La companya Isabel Cobaleda Sequeros va ser l'encarregada del parlament, en el que va destacar la importància i el valor de comptar amb bons companys de professió, de qui tant s'aprèn, també, per poder afrontar els moments

més difícils. També va posar de relleu l'exigència de la professió que, malgrat tots els sacrificis, va qualificar de meravellosa perquè, tal i com va recalcar "no només som lletrats sinó juristes, un terme que sobrepassa al d'advocat perquè desenvolupem una funció social i formem part d'un grup de professionals que tenen com a objectiu impartir justícia". Va tancar el discurs reivindicant l'esperat Fòrum Judicial i l'increment dels mòduls del torn d'ofici.

HOMENATGE ALS 25 ANYS D'EXERCICI

Sr. Jesús Martín García	Sr. Francisco Ruiz Hurtado
Sr. Germán Aranda León	Sra. Isabel María Cobaleda Sequeros
Sra. Ivonne de Torner Figueras	Sr. José Antonio Bitos Rodríguez
Sra. Magda Bonet Llorens	Sra. Lydia María Marquina Nasarre
Sr. Pere Ferré Nebot	Sr. Juan Antonio Sánchez Gavín
Sr. Alejandro Samper Ratés	Sr. Fernando García Pérez
Sr. Jordi Amela Ràfales	Sra. Maria Immaculada Romero García
Sr. Joan Andreu Reverter Garriga	Sr. Xavier Tarrés Aznárez

Acte d'entrega de la insígnia i del diploma pels 25 anys d'exercici

Isabel Cobaleda durant el seu parlament

Homenatge als 50 anys d'exercici i cloenda de l'acte

Sens dubte el moment més emotiu de la nit va ser l'homenatge per les seves "noces d'or" als companys Ferran Casas Bonastre i Joaquín Parareda Sanz a qui, durant l'entrega de les distincions, tota la sala va ovacionar en consideració i respecte a la seva llarga trajectòria. En un discurs molt emotiu i ple d'anècdotes explicades amb gran sentit de l'humor, Joaquín Parareda va destacar que el mèrit més important i pel qual se'ls distingeix és, en realitat, el d'haver resistit i aguantat tots aquests anys, perquè la professió exigeix una dedicació que sovint es treu a la família, a qui va agrair el suport constant i a qui va dedicar unes sentides paraules. També va recordar com de diferents eren, en els seus inicis, els objectius de dedicar-se a l'advocacia, i als més joves, finalitzant el discurs, els va recomanar esforç constant i sobretot, molta prudència en l'exercici.

L'acte va finalitzar amb els parlaments de les autoritats convidades. La fiscal en Cap, María José Osuna, va destacar que el més greu que tindran que afrontar les noves generacions és la lentitud de la justícia i va encoratjar-los a que lluitessin plegats per fer-hi front, posant a la seva disposició als professionals que formen part de la fiscalia i de qui va destacar, també, la seva joventut.

El president de l'Audiència Joan Perarnau va posar en valor la feina dels col·legis de l'advocacia, que segons va destacar, actualment tenen més importància que mai i amb qui des de judicatura col·laboren intensament per a dur terme molts projectes per a millorar les condicions del col·lectiu i de la ciutadania. També va adreçar-se als companys més veterans amb un sentiment d'afecte i va animar als més joves a afrontar els canvis que estan per venir.

La Sra. Immaculada Barral va posar de relleu la professió de l'advocacia i va felicitar als homenatjats per la seva trajectòria, demanant als més joves que no perdessin la il·lusió del començament, que miressin el futur amb esperança i que tinguessin una vida professional llarga i plena.

La presidenta del Consell de l'Advocacia, Marta Martínez, va donar veu a la feina que fan els degans i deganes del CICAC, una dedicació i un temps que permet tirar endavant projectes per a tota l'advocacia del territori i fins i tot més enllà de les pròpies fronteres. Per últim va subratllar la importància de tractar els conflictes amb una "mirada més humanista i empàtica" posant en valor la cultura de la mediació i la justícia restaurativa, dues alternatives que, diu, cal impulsar.

Va tancar el torn de parlaments la degana Estela Martín, que va felicitar als nous col·legiats i els va animar a exercir la professió amb rigor i responsabilitat. La degana va posar també l'accent en que cal dotar de mitjans el sistema judicial per a que sigui efectiu i va reclamar un cop més la construcció del Fòrum Judicial, un espai necessari per optimitzar el funcionament de la justícia a Tarragona. Una reivindicació que va marcar també la majoria de discursos.

Finalment la degana va acomiadar l'acte manifestant de nou el seu agraïment a totes les autoritats i assistents, donant una afectuosa benvinguda als nous jurants i expressant el seu respecte i admiració als companys i companyes homenatjats pels anys d'exercici de professió. La diada va continuar a la Masia Casa Martí de la Riera de Gaià, on es va celebrar el sopar.

Entrega de la insígnia i del diploma a Ferran Casas

Joaquín Parareda durant el parlament

Taula d'autoritats

Assistents al sopar a la Masia Casa Martí

Advocats.

Aquí teniu casa vostra.
I també el vostre banc.

arquia banca
caixa advocats

Més informació a:
Tarragona Cabestany
Enginyer Cabestany, 3 | 43001 Tarragona
T 977 598 996 | tarragona.cabestany@arquia.es
www.arquia.com/icat

NOTÍCIES

L'assemblea aprova els comptes anuals de 2023

L'Assemblea general ordinària de l'ICAT va tenir lloc el dia 26 de març amb l'aprovació per unanimitat del balanç i el compte general de despeses i d'ingressos de l'exercici 2023, resultant l'obtenció d'un benefici de 114.015,91€.

Segons Alberto García, tesorero de l'ICAT "el bon comportament dels ingressos en general, el control racional de la despesa i la pujada de les subvencions fa que el futur econòmic de l'ICAT es vegi amb optimisme i tranquil·litat pressupostària per a que la institució pugui complir les seves finalitats sense cap tipus de tensió financera". Durant la mateixa sessió es va donar compte de la memòria d'activitats dels diferents departaments de l'ICAT corresponent a l'any 2023. Tota aquesta informació es troba disponible a la web de l'ICAT a través del portal de transparència.

D'esquerra a dreta Alberto García, tesorero; Estela Martín, degana; Julio de Parellada, vicedegà; Susanna Duran, secretària

L'ICAT renova l'acord amb el Col·legi d'Administradors de Finques

El dia 6 de maig, i en el marc de les relacions institucionals que l'ICAT manté amb altres col·legis professionals de la demarcació, va tenir lloc a la sala de juntes del Col·legi la signatura de la renovació de l'acord de col·laboració amb el Col·legi d'Administradors de Finques de Tarragona. Durant la trobada es va posar de manifest la voluntat d'ambdues entitats per seguir col·laborant en matèria de formació, accés a les instal·lacions col·legials i en totes aquelles accions que redundin en benefici dels dos col·lectius.

D'esquerra a dreta, Ana Bozalongo, vicepresidenta del CAFT; Fabián C. Huguet Tous, president del CAFT; i Estela Martín, degana de l'ICAT

El Col·legi present a les Jornades de Noves Tecnologies de Gijón

La degana, Estela Martín, va participar en les jornades organitzades pel CGAE, celebrades a Gijón els dies 23 i 24 de maig. Durant aquests dos dies es van abordar temes tan rellevants com la implantació, digitalització i gestió de l'expedient electrònic col·legial, la ciberseguretat, els nous sistemes de justícia digital i la intel·ligència artificial, entre altres qüestions. La degana va moderar la taula "Intel·ligència artificial generativa. Assistent legal Vincent", que va comptar amb Alfredo López, de l'editorial vLex, i Benigno Villarejo, degà de l'Illustre Col·legi de l'Advocacia de Gijón. Durant la presentació es va mostrar un exemple real de base de dades jurídica amb IA per part d'vLex i es van abordar els reptes i els riscos de la intel·ligència artificial, una eina que com va puntualitzar la degana "permet una major eficiència amb l'automatització de processos però encara genera moltes incerteses i desconeixement i per això és important la seva regulació, especialment en temes de confidencialitat, drets d'autor i protecció de dades".

La degana Estela Martín a la taula sobre IA

L'ICAT es renova per millorar la qualitat de les seves instal·lacions i serveis

Amb el compromís de seguir treballant per dotar de les millors eines l'atenció als col·legiats, l'ICAT va posar en marxa aquest 2024 un seguit de millores en serveis i instal·lacions. La primera es va produir ja al mes de febrer amb l'actualització de l'equipament audiovisual del saló d'actes, una renovació que ja podem constatar que repercuteix molt positivament en l'experiència dels seus usuaris. La reforma ha consistit en l'ampliació de la pantalla principal amb un panell led de millor visibilitat per a tota la sala; la instal·lació de dues pantalles auxiliars de 65" situades al punts cecs de la sala; la incorporació de més micròfons de taula i també sense fils; la creació d'una cabina de realització per a esdeveniments amb gravació o retransmissió d'imatge; i l'habilitació d'un "rack" de connexió al so per a la premsa.

També, i davant les queixes reiterades provocades per la deficient gestió de l'antiga empresa proveïdora, l'ICAT va decidir posar en marxa un nou servei de call center, que recordem és un dels serveis més crítics del Col·legi en tant que gestiona la comunicació de les guàrdies i assistència a les persones detingudes. Aquest servei, prestat per una nova empresa, es va posar

Nova pantalla del saló d'actes

en marxa aquest mes de maig i busca garantir la qualitat en l'atenció a les advocades i advocats del TOAD. Una de les novetats és un servei de missatges SMS entre les 24h i les 6h quan un detingut no requereixi una actuació immediata. D'aquesta manera es minimitzen les molèsties als advocats de guàrdia. Aquesta de fet era una de les demandes principals d'aquest col·lectiu.

El Col·legi reclama que se solucioni la situació de col·lapse als jutjats de Valls

Davant la necessitat de trobar solucions urgents al col·lapse dels jutjats de Valls, una delegació de l'ICAT encapçalada per la degana, Estela Martín, va reunir-se el passat mes de juny amb el president de l'Audiència Provincial de Tarragona, Joan Perarnau, per exposar que la dilació dels terminis que s'estan produint en aquest partit judicial vulneren el dret a la tutela judicial efectiva, especialment en procediments en l'àmbit del dret de família, on la qüestió temporal és crítica. Per esmerçar aquesta dinàmica, l'ICAT ha demanat un esforç per tal de dotar de més mitjans i personal en aquests jutjats.

Durant aquesta reunió, des del Col·legi també es va reclamar d'una manera molt especial que, en els casos de trencament de condemna al Jutjat de Violència contra la Dona número 1 de Valls, es permeti l'assistència a la víctima, ja que tot i que des d'aquest jutjat s'afronta com un delicte contra l'Administració de justícia i es denega a la víctima el dret a personar-se com a

acusació particular, des de l'ICAT s'entén que, en aquests casos, el bé jurídic protegit no és només el funcionament d'aquesta Administració, sinó també i de manera molt especial la indemnitat de les víctimes.

Edifici dels jutjats a la localitat de Valls

Reunió de treball amb el coordinador del Barnahus per avaluar el seguiment del projecte

La degana va participar el passat mes de febrer en una reunió al Consell de l'Advocacia Catalana amb el Sr. Joan Mayoral, coordinador de l'estratègia Barnahus, un projecte impulsat per la Direcció General d'Atenció Integral a la Infància i a l'Adolescència víctimes de violència sexual que s'està desplegant arreu de Catalunya. A la reunió també hi van assistir la presidenta del CICAC, Marta Martínez, i el degà del Col·legi de Granollers, Joan Martínez. Durant la reunió es va tractar, entre altres qüestions, sobre el calendari de desplegament de les properes unitats, especialment a l'àrea de Barcelona.

Tarragona va ser pionera en inaugurar el primer equipament Barnahus l'any 2020, un servei que ja ha atès prop de vuit-cents casos. El passat mes d'abril es va inaugurar el de Barcelona, un dels 12 centres d'aquestes característiques que el Govern ha posat en marxa enguany. En aquest sentit, ja s'han activat o estaran en funcionament pròximament Barnahus a Terrassa, Granollers, la

Seu d'Urgell, Lleida, Girona, Tortosa, Vilanova i la Geltrú, el Prat de Llobregat, Barcelona, Badalona, Mataró i Manresa.

Reunió de coordinació del Barnahus

L'ICAT es posiciona davant la crisi a les presons

La degana Estela Martín va participar el dia 20 de març en una roda de premsa a l'ICAT amb mitjans de comunicació locals on va alertar sobre l'impacte de les protestes dels funcionaris de presons, arran dels fets que es van produir quan un pres va matar a la cap de cuina del Centre Penitenciari de Mas d'Enric. Aquestes protestes van suposar no només la suspensió de judicis sinó també la suspensió temporal del Servei d'Orientació Jurídica i va tenir una afectació directa també amb el servei de videoconferències amb els presos.

Davant d'aquesta complexa situació en la que calia conjugar el dret a protesta dels funcionaris, totalment legítima, amb el dret de defensa dels interns, la degana va instar al Departament de Justícia perquè posés totes les facilitats per que aquesta comuni-

cació fos possible, es poguessin dur a terme els serveis mínims i que es revisessin tots els protocols per evitar que tornés a passar el que va passar. A la vegada també va alertar que aquesta situació podia provocar algun incident greu "com és el cas dels interns en presó preventiva, que podrien quedar en llibertat a l'espera de judici".

Per part de la Generalitat, el dia 30 d'abril es va fer públic que s'havia aprovat un nou model organitzatiu i de condicions de treball 2024-2027 per al personal penitenciari i acordat amb els sindicats d'aquest àmbit i centrat en tres objectius: millors laborals, reforç de la seguretat i reconeixement de la tasca que fan les persones treballadores dels centres penitenciaris. El pressupost que s'hi ha destinat és de 30ME.

Declaracions de la degana Estela Martín sobre el conflicte a les presons

Reunió amb el Departament de Justícia per avaluar l'estat de les reivindicacions de l'advocacia

L'advocacia catalana i el Departament de Justícia van celebrar una trobada el passat dia 20 de febrer en el marc de les reunions de treball que, des de l'any 2023, mantenen periòdicament per fer el seguiment de cadascuna de les reivindicacions de l'advocacia, especialment en l'àmbit de la justícia gratuïta. En aquesta reunió hi van participar la consellera de Justícia, Gemma Ubasart; la presidenta del CICAC, Marta Martínez; la secretària de l'Administració de Justícia, Iolanda Aguilar; i la degana de l'ICAT, Estela Martín, com a copresidenta de la Comissió del TOAD. Recordem que l'advocacia catalana va presentar el passat mes de gener un recurs administratiu de reposició, pendent hores d'ara encara de resoldre's, contra la resolució unilateral del Departament de Justícia segons la qual es prorrogava el conveni del TOAD per aquest any 2024 en les mateixes condicions que les vigents l'any 2023. Respecte a aquestes reivindicacions, el dia 29 d'abril el Consell

Reunió entre el CICAC i el Departament de Justícia

de l'Advocacia Catalana va demanar a Justícia que millorés de forma immediata les compensacions econòmiques a l'advocacia del torn i que actualment es troben a nivells corresponents a l'any 2010. En una carta dirigida a la consellera Gemma Ubasart, la presidenta del Consell, Marta Martínez, va reclamar al Departament que, tal i com preveu la Llei de finances públiques, formalitzés un decret per ampliar la partida destinada als pagaments dels advocats i advocades que treballen en l'àmbit de la justícia gratuïta. El Consell de l'Advocacia Catalana basa aquesta petició a partir d'un estudi econòmic que quantifica en poc més de 21,5 MEUR l'import que cal afegir per acabar amb el finançament deficitari dels advocats i advocades adscrits al torn d'ofici. El 29 de juny el CICAC va emplaçar als membres del Parlament a arribar a un acord per superar, d'una vegada per totes, el bloqueig que pateix aquest servei.

El 29 de juny el CICAC va emplaçar als membres del Parlament a arribar a un acord per superar, d'una vegada per totes, el bloqueig que pateix aquest servei.

L'ICAT present a l'Àgora per al Dret Civil Català

Un nou observatori impulsat pel Consell de l'Advocacia per promoure'n l'aplicació

El mes de setembre de 2023 va tenir lloc la constitució de l'Àgora per al Dret Civil Català, un espai de trobada institucional en el que hi participen entitats públiques i privades i juristes de reconegut prestigi. L'objectiu d'aquest nou instrument és compartir i impulsar iniciatives i propostes per aconseguir un millor coneixement i ús del Dret Civil Català en la vida diària de la societat catalana.

La segona sessió de l'Àgora va tenir lloc el passat 22 de maig a la seu del CICAC. En aquesta reunió, en la que també hi va participar la degana de l'ICAT, Estela Martín i la directora general de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació, Immaculada Barral, es va abordar la figura de la llegítima, que preveu que una part d'una herència quedi reservada als denominats hereus forçosos.

Segona trobada de l'Àgora al Consell de l'Advocacia

L'ICAT acomiada al subdelegat de Defensa de Tarragona

El passat dia 11 de juliol el subdelegat de Defensa de Tarragona, el Sr. Antonio Berçoños, va visitar la seu de l'ICAT per acomiadar-se en motiu de la seva jubilació. L'ICAT ha mantingut durant tots aquests anys una excel·lent relació amb aquesta institució, motiu pel qual la Junta de Govern li ha volgut retre un petit homenatge a qui durant sis anys n'ha estat el màxim representant. Berçoños serà rellevat del càrrec pel coronel José

Manuel LaTorre Morales, que al tancament d'aquesta edició ja haurà pres possessió.

Durant la trobada, la degana Estela Martín li va agrair tots els anys de dedicació i l'amabilitat i bon tracte que sempre ha tingut amb el nostre Col·legi. Finalitzat l'acte, el subdelegat en funcions va signar el Llibre d'Honor del Col·legi.

El subdelegat de Defensa signa el Llibre d'Honor

La secretària Susanna Duran (esquerra) i la degana Estela Martín amb Antonio Berçoños

El Col·legi commemora la diada reivindicativa del torn d'ofici

Amb motiu del Dia de la Justícia Gratuïta

De nou l'advocacia que presta el servei del torn d'ofici s'ha manifestat amb diverses activitats per reivindicar la importància de la tasca d'aquests professionals. Unes demandes que es fan sentir durant tot l'any, especialment de la mà del Col·legi i del CICAC, però que cada 12 de juliol fem extensibles també a la ciutadania. Perquè és important que coneguin els seus drets i també de quina manera poden exercir-los.

Els actes de celebració van iniciar-se el dia 11 de juliol amb

la roda de premsa del CICAC a la nostra seu per publicitar les dades del torn a nivell de Catalunya (notícia ampliada a les pàgines següents). I ja pròpiament el divendres dia 12 de juliol, companys i companyes del GAJT, de la Junta de Govern, col·legiats i personal de l'ICAT van llegir el Manifest de la diada, un document que és comú per a tots els col·legis de l'Estat i que resumeix totes aquelles qüestions pendents de resoldre per part de l'Administració per que els professionals del torn puguin exercir amb unes condicions dignes.

Membres del GAJT a la paradeta del Palau de Justícia

Lectura del Manifest del Dia de la Justícia Gratuïta

1/6

Este número es indicativo del riesgo del producto siendo 1/6 indicativo de menor riesgo y 6/6 de mayor riesgo.

Banco Santander está adscrito al Fondo de Garantía de Depósitos de Entidades de Crédito. Para depósitos en dinero el importe máximo garantizado es de 100.000 euros por depositante en cada entidad de crédito.

En el Santander os tenemos en cuenta.

Por ello, tenemos una cuenta que se adapta a ti: la **Cuenta Corriente Colectivos del Santander**, sin comisión de administración ni mantenimiento de la cuenta¹, sin comisión por transferencias en euros, nacionales y UE realizadas por internet, banca móvil o cajeros.

No aplica a urgentes e inmediatas, y con las tarjetas*:

- **Tarjeta Crédito Santander**

Todo lo que necesitas en una única tarjeta.

- **Tarjeta Débito Santander²**

Sin comisión de emisión ni de mantenimiento.

También tenemos una **oferta preferente de financiación** para ti.

Infórmate en el **915 123 123** o en nuestras oficinas.

BALANÇ DEL TORN D'OFICI

Les actuacions de torn d'ofici arriben al seu màxim històric a Catalunya però el nombre d'advocats inscrits disminueix

Les assistències al 2023 creixen un 2,3% fins a 347.346, mentre la precarietat fa que els professionals del TOAD baixin un 5%

L'ICAT va acollir el passat 11 de juliol la roda de premsa de balanç del torn d'ofici amb motiu del Dia de la Justícia Gratuïta, que se celebrava l'endemà. En aquesta compareixença pública organitzada pel Consell de l'Advocacia Catalana, que habitualment es convoca a Barcelona, es va posar de relleu la gran contradicció del torn d'ofici: cada cop hi ha més demanda social però el nombre d'advocats que el fan es redueix. Una aparent paradoxa que no ho és: les condicions indignes en què l'advocacia presta aquest servei públic són el motiu pel qual cada cop més advocats deixin el torn d'ofici.

Les actuacions del Torn d'Ofici i Assistència al Detingut han assolit de nou a Catalunya el seu rècord històric i van experimentar, al llarg de 2023, un creixement del 2,3% respecte l'any anterior. Així, es va tancar el 2023 amb un total de 347.346 actuacions respecte les 339.556 de l'any anterior. Aquesta tendència es manté aquest 2024, quan en el primer trimestre –l'últim del qual es tenen dades– les assistències s'han incrementat un 5% respecte el 2023, assolint 92.760 actuacions de gener a març.

Aquestes xifres contrasten amb l'important descens del nombre d'advocats i advocades que estan inscrits al TOAD i que en només un any han baixat un 5,4%. La caiguda ha provocat que el 2023 s'hagi tancat amb 6.049 professionals dels catorze col·legis de l'advocacia de Catalunya al torn d'ofici, gairebé 350 menys que fa un any i que és una xifra insòlita equiparable a la que hi havia en el període 2010-2011.

A la demarcació de l'ICAT la reducció del nombre d'advocats inscrits al TOAD també es va produir entre 2022 i 2023. Dels 392 inscrits que hi havia en acabar el 2022 s'ha passat als 380 de 2023, el que representa un 3,06% menys. Pel que fa al volum d'actuacions, a l'àrea dels jutjats de Tarragona, Valls i El Vendrell durant el 2023 se'n van registrar 21.453, un 2,5% menys que l'any anterior. Per matèries, es van repartir de la següent manera: penal (9.639), assistències (6.938), civil (1.873), violència de gènere (1.480), normes generals (832), social (393), contenciosos

administratiu (243) i recursos de cassació (55).

Els motius de la pèrdua d'advocats al TOAD

Des del Consell de l'Advocacia Catalana s'atribueix aquest descens a la precarietat que pateixen els professionals de l'advocacia inscrits al TOAD, amb un sistema de retribucions que està entre els més baixos de tot Europa i que porta almenys 15 anys amb actualitzacions mínimes per part del Departament de Justícia. “És inqüestionable que el model de justícia gratuïta funciona i és un pilar fonamental de l'estat del benestar perquè els seus serveis creixen any rere any, però també és inqüestionable que aquest descens en el nombre d'advocats i advocades inscrits ens dona una clara senyal d'alarma que l'Administració ha d'atendre amb urgència”, assegura la presidenta del Consell de l'Advocacia Catalana i degana del Col·legi de Tortosa, Marta Martínez.

Les retribucions de l'advocacia que treballa en el sistema de justícia gratuïta han crescut només un 3,92% en els últims 15 anys –aquest 2024 s'han tornat a congelar. Això significa que estan 28 punts per sota de l'increment de l'IPC, que ha estat de gairebé el 32%, o 10 punts menys que l'augment de les retribucions del personal de l'Administració pública. “L'Administració té l'obligació de finançar el TOAD, com qualsevol altre servei públic, però el que no pot ser és que traslladi part d'aquest cost a l'advocacia del torn a costa d'unes baixes retribucions perquè llavors es perverteix tot el sistema i ens pot portar al col·lapse”, reflexiona Martínez. Segons la presidenta del Consell, “l'advocacia demostrem cada any el nostre compromís amb el torn d'ofici, però se'l segueix tractant com un servei de segona i aquesta caiguda dels professionals que s'hi dediquen és una conseqüència directa de la precarietat a què ens han abocat”.

Per aquesta raó, l'advocacia catalana reclama la necessitat d'incrementar la dotació pressupostària del TOAD en 21,5 milions d'euros per aconseguir equilibrar aquesta situació. L'import

destinat el 2023 pel Departament de Justícia a sufragar el sistema de justícia gratuïta ha estat de 66,6 milions d'euros.

La degana de l'ICAT, Estela Martín, que comparteix amb la degana del Col·legi de Sabadell, Eulàlia Barros, el lideratge de la Comissió del Torn d'Ofici del Consell de l'Advocacia Catalana, ha remarcat la pèrdua de poder adquisitiu de les retribucions. "Entre 2009 i 2023, l'IPC a Catalunya s'ha incrementat en gairebé un 32%, però el que cobren les advocades i advocats del TOAD es queda en un 3,92%", ha explicat Martín, que considera que "el poc que ens paguen cada vegada perd més valor". La degana de l'ICAT denuncia també "les condicions draconianes de les guàrdies, que voregen l'insult". Estela Martín ha posat també com a exemple que "presentar una demanda es compensa amb 68 euros bruts". Segons Martín, "en aquestes condicions no podem demanar als companys que es quedin al TOAD" i ha alertat del gran risc que això suposa per als ciutadans amb menys recursos.

L'advocacia catalana segueix reclamant l'establiment de nous mòduls pels nous serveis que es presten, la destinació íntegra de les taxes judicials al finançament de la justícia gratuïta o la millora de la legislació vigent per dotar d'estabilitat al sistema

i als professionals. "Cal una aposta inversora ferma amb la justícia que compensi el compromís que mantenim per garantir a tothom un accés en igualtat de condicions", han raonat les responsables de la Comissió del Torn d'Ofici del Consell de l'Advocacia Catalana.

Programa de foment del català

El 21,35% dels advocats i advocades del TOAD participen al programa de foment del català a la justícia, que s'impulsa des de la Generalitat i el Consell de l'Advocacia Catalana. Això ha permès que al llarg de 2023 es comptabilitzessin un total de 12.639 actuacions del torn d'ofici en llengua catalana, prop d'un 18% més que l'any anterior. Aquest pla retribueix amb 25 euros les actuacions del TOAD que es fan en català. El Departament de Justícia va destinar gairebé 291.000 euros a aquest programa durant el 2023, una xifra que s'ha quedat curta i que no ha permès donar cobertura a la totalitat de les actuacions justificades, per la qual cosa, i davant la negativa del Departament a ampliar la partida, han hagut de ser els mateixos col·legis de l'advocacia els qui han hagut d'assumir aquesta despesa addicional.

D'esquerra a dreta Estela Martín, degana de l'ICAT; Marta Martínez, presidenta del CICAC; i Eulàlia Barros, degana de l'ICASBD

Dos anys més de retard per a la Ciutat de la Justícia de Tarragona

El Govern en funcions de la Generalitat diu ara que l'equipament estarà acabat l'abril de 2028, dos anys després de la promesa de la consellera de Justícia, Gemma Ubasart

Des del Departament de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat el calendari per al Fòrum Judicial de Tarragona preveu que les obres es licitin l'abril de 2025, que l'octubre del mateix any comencin les obres i que els treballs es finalitzin 30 mesos després, l'abril de 2028.

Un calendari que incompleix els terminis que la mateixa consellera de Justícia havia anunciat el mes de gener de 2023 en una flamant presentació a la delegació de la Generalitat a Tarragona. En aquell moment, es prometia que les obres es licitessin a finals de 2023 i que els treballs comencessin la primavera de 2024, dos passos que no s'han complert. No obstant això, la Conselleria assegura que els 70ME previstos per a l'equipament segueixen compromesos per al projecte, ja que es van aprovar al Consell de Govern el novembre de 2023.

Indignació a l'ICAT

La Junta de l'ICAT considera que el nou endarreriment és "inacceptable" i està a l'espera de la formació del nou Govern de la Generalitat per tornar a reclamar que el projecte s'acceleri pel greuge comparatiu que suposa que Tarragona no compti amb un equipament que concentri les dependències judicials que estan disperses per la ciutat. Per això ja s'estan estudiant les accions per reclamar una correcció a aquest nou calendari que ha tornat a indignar a l'advocacia tarragonina.

La Junta no dona per bona "l'excusa de les eleccions: des que van fer l'anunci el mes de gener de 2023 ha passat molt més que un any i no han complert ni amb la primera data, que era la de la licitació". "No pot ser que els polítics vinguin fum i no compleixin amb els compromisos, i més quan els 70 milions ja estaven previstos, perquè cada dia que passa el projecte s'encareix per la inflació, és una falta de professionalitat, a més plou sobre mullat, perquè cap conseller o consellera de Justícia ha complert les seves promeses amb Tarragona", apunten.

La degana de l'ICAT, Estela Martín, argumenta que "el context polític actual és molt incert i això encara genera més inquietud per al projecte". "No sabem si dels resultats de les eleccions del passat 12 de maig

en sortirà un nou Govern o haurem de tornar a votar, però les forces polítiques catalanes han de prendre consciència que aquest és un projecte irrenunciable per a la societat tarragonina i que no pot ara patir nous estancaments". Per això demana "un compromís de tots els partits polítics i, molt en especial, dels representants polítics de la demarcació de Tarragona, que han de defensar l'equipament i els terminis plantejats".

Des de l'ICAT també es reclama que l'edifici tingui en compte les propostes que ha fet el Col·legi en el si de la Comissió de Seguiment del projecte, per tal que l'esperat equipament judicial s'ajusti a les necessitats actuals de l'advocacia i la societat tarragonines. En aquest sentit, l'octubre de 2023 l'ICAT va plantejar diverses propostes com la creació d'espais adequats perquè les advocades i advocats atenguin els justiciables i les víctimes amb les màximes garanties d'intimitat, entre d'altres.

Recordem que el projecte presentat per la consellera de Justícia Gemma Ubasart a la delegació de la Generalitat a Tarragona, preveu fer l'equipament a un solar a l'àrea de l'hospital Joan XXIII, just al costat del Centre Obert. El Fòrum Judicial

estarà conformat per tres blocs de cinc plantes cadascun, ocupant una superfície de 32.000 metres quadrats, superant els 19.000 metres quadrats que sumen les dependències actuals. Al nou edifici s'hi ubicarà l'Audiència Provincial, els jutjats de primera instància, els penals, els socials, els contenciosos, els d'instrucció, el mercantil i el de violència sobre la dona. També està previst traslladar-hi el Registre Civil, la Fiscalia, la jurisdicció de menors, delegacions dels col·legis professionals del ram i els Serveis Territorials de Justícia de Tarragona, així com els serveis socials de l'àmbit penal. Dependències que actualment es troben disperses en vuit seus i que suposen una despesa anual d'1,5 milions d'euros en lloguers.

Solar on s'emplaçarà la Ciutat de la Justícia

MARTA MARTÍNEZ, DEGANA DEL COL·LEGI D'ADVOCATS I ADVOCADES DE TORTOSA I PRESIDENTA DEL CICAC

“És un despropòsit que Tarragona no tingui un Fòrum Judicial que centralitzi els jutjats”

“A les advocades i advocats aquesta situació ens perjudica com a professionals, però que no existeixi aquest equipament afecta a tota la societat, perquè tots som usuaris potencials del sistema judicial”

L'últim Fòrum Judicial construït a Catalunya va ser el de Tortosa. El Palau de Justícia de la capital del Baix Ebre es va inaugurar l'any 2019 i venia a ampliar l'edifici ja existent, a pocs metres, que ja centralitzava les dependències judicials a la ciutat. L'ampliació d'espais va permetre avançar encara més en aquest objectiu, el de tenir concentrats tots els serveis de l'Administració de justícia per a facilitar la tasca dels professionals del dret i fer més còmoda l'experiència dels ciutadans que fan ús del sistema. Parlem amb Marta Martínez sobre els beneficis de tenir aquesta concentració en un sol equipament, la gran assignatura pendent a Tarragona.

Com ha influït comptar amb aquest equipament en la feina de les advocades i advocats de l'àrea de Tortosa?

Molt positivament. I això que nosaltres ja teníem una seu, però se'ns havia quedat petita. L'encert va ser fer-los un al costat de l'altre. Ara tenim l'antic, que continua sent un suport al nou equipament. Tot està entre aquests dos edificis: des de les togues, a dues seus del nostre Col·legi, els jutges estan a la nostra disposició, els nostres clients poden estar ben atesos... La comoditat és molt superior.

Ha estat beneficiós no només per al gremi, també per als ciutadans, que són els usuaris...

És que els fòrums judicials són equipaments per a tota la societat, independentment que els que treballem cada dia als jutjats som les advocades i advocats. Justament no fa massa a Tarragona un ciutadà em va preguntar on estava un jutjat en concret i la meua resposta va ser poc aclaridora, perquè la dispersió és tremenda. A la Ciutat de la Justícia de Barcelona, que és molt gran, entres per la porta, vas al punt d'informació i ja estàs orientat.

Van poder participar en el disseny de l'edifici per tal que contemplés els punts de vista del col·lectiu?

Sí, vam fer diverses reunions entre el Departament de Justícia i el Col·legi, vam poder dir-hi la nostra en referència als espais que necessitàvem. Un exemple que recordo és que ens vam queixar molt de les condicions en que estaven els detinguts i de l'accés que teníem els advocats als nostres clients, i això va millorar molt.

Què li sembla que Tarragona no disposi d'aquest equipament?

És un despropòsit, per l'envergadura de la ciutat i el volum de la seva activitat social i econòmica. Amb l'agreujant de l'increment de la conflictivitat dels darrers anys. Però aquest equipament no només és necessari per a l'advocacia tarragonina, la de les Terres de l'Ebre també pateix la dispersió de dependències de Tarragona, ja que bona part dels assumptes que gestionem acaben a jutjats de Tarragona i, per tant, patim el mateix problema que els nostres companys de la ciutat i el seu entorn. I no oblidem una necessitat afegida: les vies alternatives a la judicial, és a dir, la mediació, ha d'estar físicament a aquests equipaments, per ser més visibles. Ara entrarà en vigor la nova Llei d'Eficiència Processal que estableix que abans d'interposar qualsevol reclamació judicial es requerirà que les parts hagin passat per la mediació i, si veuen que està al mateix edifici, tot serà més fàcil.

Quins consells li donaria a l'advocacia tarragonina perquè l'esperada Ciutat de la Justícia de Tarragona es materialitzi?

Que pressionin tot el que puguin, perquè les promeses que els han vingut fent els darrers anys -als discursos polítics de la festivitat de Sant Raimon de Penyafort, per exemple- es complexin. I crec que entre tots hem de parlar no només amb la Conselleria de Justícia, sinó també amb la d'Economia, per assegurar que la partida pressupostària que ja s'ha dit molts cops que estava aprovada realment s'apliqui i l'edifici comenci a agafar forma.

GRUP DE L'ADVOCACIA JOVE

Activitats de formació

Durant aquest primer semestre de l'any, l'advocacia jove de l'ICAT ha programat diverses formacions orientades a facilitar la pràctica professional d'aquest col·lectiu. La primera va ser al mes de febrer, amb el magistrat del Jutjat d'Instrucció 1 de Reus Adriano Muñoz, que va tractar sobre com afrontar un dia de guàrdia. El 28 de febrer va ser el torn del company Javier Bañán, que va fer una conferència sobre la responsabilitat dels

administradors. I ja dins dels actes de la festa col·legial, el dia 22 de maig l'advocat Raúl Herrera van impartir una xerrada sobre com muntar un despatx professional i no morir en l'inten i que és, de fet, el títol del seu darrer llibre. Una activitat de caire divulgatiu celebrada en un entorn més informal i que va ser tot un encert!

Sessió formativa sobre com afrontar un dia de guàrdia

Conferència sobre la responsabilitat dels administradors

Xerrada sobre màrqueting de despatxos

Accions institucionals

Des del GAJT es va commemorar el 8M amb un vídeo reivindicatiu en el que van participar companyes advocades de l'ICAT, i que recull el seu testimoni davant d'algunes actituds amb que s'han anat trobant al llarg de la seva trajectòria laboral i com les han hagut d'afrontar, per defensar la seva feina com a professionals del dret.

El dia 27 d'abril la seu de l'ICAT va acollir la reunió trimestral de

la Junta Directiva de la Jove Advocacia de Catalunya. En aquesta jornada va participar també el president de la Confederación Española de la Abogacía Joven, Alberto Cabello.

Finalitzada la trobada, els companys i companyes assistents van assistir al dinar de primavera organitzat pel GAJT i que es va celebrar a Mas Roselló.

Imatge del vídeo reivindicatiu del Dia de la Dona

Reunió de la JAC

COMISSIONS I SECCIONS

L'ICAT dona el tret de sortida a les I Jornades de la Segona Oportunitat

L'increment dels concursos de creditors durant el 2023 confirma la importància del mecanisme legal que obre la porta a l'exoneració dels deutes

La Secció de Dret a la Segona Oportunitat, presidida per Lluís Badia i Jaime Campá, va organitzar el passat mes de febrer les I Jornades de la Segona Oportunitat, unes jornades que tenen vocació de continuïtat i que van registrar un gran èxit d'inscripcions amb 121 participants. En les tres sessions que es van programar, destacats ponents sobre aquesta important matèria van exposar i compartir amb els assistents la seva experiència sobre aquest mecanisme legal que dona una sortida a les persones que queden davant d'una situació de deutes impossibles de sufragar.

La primera sessió, que va celebrar-se el dia 27 de febrer, va comptar amb el magistrat del Jutjat Mercantil de Tarragona, Santiago Aragonés, i el del Jutjat Mercantil núm. 11 de Barcelona, José María Fernández Seijo. La sessió del dia 7 de març va ser impartida per Nicolás García Orejudo i Florencio Molina, magistrats dels jutjats mercantils números 7 i 5 de Barcelona, respectivament. Alfonso Merino i César Suárez, magistrats dels jutjats mercantils

4 i 6 de Barcelona van ser els encarregats de conduir la darrera sessió, que es va celebrar el dia 13 de març.

La degana de l'ICAT, Estela Martín, va explicar que "cada cop tenim més casos que s'acullen a aquesta legislació i és un tema de màxima actualitat i per tant, com a institució, creiem que hem de formar els col·legiats sobre aquest aspecte, i així ho farem". També va aprofitar per reclamar la creació d'un segon jutjat mercantil a la demarcació de Tarragona ja que "l'únic que tenim a la província ha de gestionar una gran quantitat d'assumptes i això fa que sigui del tot insuficient".

Precisament, el Jutjat Mercantil de Tarragona va registrar durant els tres primers trimestres de 2023 un increment molt important de concursos de creditors per l'efecte de la Segona Oportunitat. Entre gener i setembre es van iniciar 696 concursos, molt per sobre dels 142 de 2022 o els 114 de 2021 en el mateix període, segons dades del Consejo General del Poder Judicial.

D'esquerra a dreta Lluís Badia, president de la Secció, Santiago Aragonés, magistrat del Jutjat Mercantil de Tarragona, i Estela Martín, degana de l'ICAT

D'esquerra a dreta, Jaime Campá, president de la Secció, i Isabel López i César Suárez, magistrats dels jutjats mercantils 12 i 6 de Barcelona

La SCAF organitza la XI Trobada de socis a Tarragona

Irma Roldán Mazana

Membre de la Secció de Dret de Família
Vocal de la Junta Directiva de la Societat
Catalana d'Advocats de Família (SCAF)

Col·legiada 1858

La SCAF va celebrar dels dies 16 al 18 de maig la XI Trobada Anual de sòcies i socis, en el marc incomparable de l'Hotel Imperial Tarraco. Per qui no ens coneix, la SCAF és una associació sense ànim de lucre que va néixer el 2003 essent un dels socis fundadors Francesc Vega Sala. Formada per 500 professionals del dret especialitzats en dret de família a Catalunya i Balears els objectius de la SCAF han estat fomentar l'estudi i difondre el coneixement de la legislació, jurisprudència i doctrina en matèria de dret de família en el sentit més ampli de l'expressió, així com la seva evolució, incloent totes aquelles branques del dret amb incidència en la família o altres relacions familiars i expressament en les matèries regulades pel dret català. Per complir els nostres objectius volem, per una banda, millorar la formació de l'advocacia exercent en família i reivindicar la molt necessària especialització en aquesta matèria; per altra banda volem promoure com advocats que som, la formació continuada pel correcte exercici de l'advocacia. És per això que, any rere any i des de 2003, realitzem unes jornades anuals a Barcelona i una trobada anual de socis arreu del territori català i Ses Illes, a més d'altres jornades sobre branques del dret amb incidència amb el dret de família i conjuntament amb altres associacions.

Al maig d'aquest any 2024 vam poder gaudir de la XI Trobada, tenint present que l'última que es va fer a Tarragona va ser l'any 2013 de la ma promotora de la nostra companya Concha Ballester Colomer. En l'edició d'enguany vam comptar amb una excel·lent

participació amb prop de dos-cents advocats de Catalunya i Balears, d'altres ciutats de l'Estat així com també membres de la judicatura i juristes.

La inauguració va anar a càrrec de la directora general de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació de la Conselleria de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat de Catalunya, Immaculada Barral; l'alcalde de Tarragona, Rubén Viñuales; la presidenta de la SCAF, Mercè Mira i Cortadellas; i el vicedegà de l'ICAT, Julio de Parellada.

La tarda del dijous dia 16 de maig es va dedicar dedicar íntegrament a l'anàlisi dels convenis, volent destacar precisament, que el conveni és una eina fonamental per a la advocacia de família i donant-li la importància que es mereix, i tan devaluada per aquelles persones que no estan especialitzades. D'aquesta manera es va iniciar la primera ponència sobre els Problemes d'inscripció al Registre de la Propietat a càrrec de Rafael Arnaiz Ramos, registrador del Registre de la Propietat núm. 3 de Tarragona, destacant com a tip que "els problemes que ha generat la possibilitat de considerar com a títol formal inscripció del conveni: el document privat en què es trobi consignat, testimoni pel LAJ juntament amb la sentència o el decret que l'aprovi i per això, la DGSJFP, limita el contingut inscripció en virtut del testimoni judicial, sols al contingut legal típic del conveni". Es va continuar la sessió analitzant els problemes fiscals habituals derivats del que pactem amb el company Lluís Briansó Escofet,

Taula inaugural de la Trobada

Nombrosos assistents van participar a les activitats formatives celebrades a l'Hotel Imperial Tarraco

advocat i economista. Seguidament es va parlar dels problemes d'impossible solució, com la no aprovació judicial de pactes, els pactes d'impossible compliment etc., una ponència que va ser impartida per Maria del Rocío Moreno de Viana-Cárdenas, magistrada del Jutjat de Primera Instància núm. 5 de Tarragona, que va destacar tres idees: “el conveni regulador no pot titllar-se d'ineficax per mancar del requisit de ser aprovat judicialment, o que si bé les mesures d'ius cogens contingudes en un conveni no ratificat, no vinculen la decisió del tribunal en el procediment contenciós corresponent, sí que podrà ser utilitzat com a prova conforme amb el seu contingut, amb l'objectiu de poder acreditar quina era la voluntat dels progenitors en els mesos anteriors, tot i que finalment quedarà a la lliure apreciació i valoració del jutge juntament amb la resta de proves. O bé que els pactes que excedeixen de matèries que poden ser objecte de procediments de família hauran d'exigir-se pel procediment declaratiu que correspongui, a fi d'obtenir un títol judicial que permeti la seva execució”.

Finalment es va tractar sobre les qüestions rellevants a tenir en compte en els convenis de divorci amb component internacional, a càrrec del Joaquim Bayo, advocat de família, exmagistrat de l'Audiència Provincial de Barcelona, destacant com a tip: “que quan es signin pactes sobre llei aplicable o competència internacional, és convenient tenir present la llei de l'estat on després es vulgui executar per tal que sigui executable”.

Després de la intensa tarda de dijous, com marca la tradició de la Trobada, es va celebrar el sopar jurídic al Mas La Boella perquè, a banda de formar-se, també es bon moment per gaudir en un entorn més relaxat. En paraules de la nostra presidenta Mercè Mira i Cortadellas, es tracta de jornades jurídic-terapèutiques. Durant el sopar es va fer entrega de les distincions de la SCAF a Maria Eugènia Alegret, magistrada del TSJ de Catalunya, i Mercè Pigem, advocada, per la seva contribució al dret de família de Catalunya.

El divendres dia 17 de maig al matí va començar amb l'anàlisi

dels altres procediments civils derivats de la ruptura. La sessió va ser impartida per Carmen López-Rendo Rodríguez, advocada de l'ICA Cantabria i doctora de la UNIOVI. Després es va continuar amb la suspensió de les relacions paterno-filials establerta als arts. 233-11.4 del CCCat i al 94 del CC, que va conduir Francisca Verdejo Torralba, magistrada del Jutjat de Violència sobre la Dona núm. 2 de Barcelona i Carles Portalo Prada, advocat ICAIB i professor de la UIB, que analitzaren tant la interpretació com els criteris i les problemàtiques que es deriven.

Per tancar el matí es va tractar sobre la violència vicària, concretament la identificació i anàlisi gràcies a Eliana Camps Dutrem, jurista especialitzada en violència vicària i Maria del Pilar Tintoré Garriga, advocada i membre de la Junta de la SCAF. Durant la seva intervenció van aclarir que s'entén sobre aquest tipus de violència, entesa legalment com a “qualsevol tipus de violència exercida contra els fills i filles amb la finalitat de provocar dany psicològic a la mare. Amb ella es reconeix a la dona que pateix violència masclista, com a víctima secundària del dany en produir-se la violència exercida cap a ella a través dels fills o familiars, amb l'únic objectiu de lesionar indirectament la dona.”. També van reivindicar la creació dels jutjats de violència contra la infància i l'adolescència, que per normativa de la DF 20a de la Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència en front de la violència (LOPIVI) s'havien de crear, així com l'absència de l'especialització dins de l'ordre jurisdiccional civil en infància, família i capacitat.

Finalment, la tarda del divendres es van abordar qüestions sobre la discapacitat amb Cécile Crozet, advocada de la Fundació Support. La jornada la va clausurar l'Excma. Sra. Marta Martínez i Gellida, degana de l'ICA Tortosa i presidenta del CICAC. El dissabte dia 18 de maig al matí els assistents van poder gaudir d'una visita guiada per la Tarragona Romana, mostrant la nostra bonica ciutat a tots els assistents.

Acte d'entrega de les distincions a Mercè Pigem i Maria Eugènia Alegret (centre de la fotografia)

L'ICAT debat sobre l'esport professional i els seus reptes en l'empoderament femení

Lourdes Guivernau Aguadé

Presidenta
de la Comissió
de Dret de l'Esport
Col·legiada 1599

La Secció de Dret de l'Esport en col·laboració amb la Comissió d'Igualtat va organitzar el dia 22 d'abril, la I Jornada sobre Esport i Igualtat amb l'objectiu d'analitzar el món de l'esport femení, amb especial atenció a tot allò que té a veure amb la igualtat, la violència i el desenvolupament que encara té per davant per seguir exercint d'aparador en la lluita per corregir les desigualtats de la societat.

Inauguració de les jornades amb la participació de Fina Méndez i Lourdes Guivernau

Taula sobre lideratge femení en entitats esportives

La Secció ha valorat molt positivament l'organització d'aquesta jornada, que en paraules de la seva presidenta, Lourdes Guivernau, "neix amb vocació de continuïtat i pretén reivindicar l'esport com un àmbit que té un gran potencial per avançar en l'empoderament femení". Des de la Comissió d'Igualtat Fina

Méndez, copresidenta, va posar el focus en què "jornades com aquesta demostren que a l'ICAT es va més enllà de la defensa dels interessos del nostre col·lectiu i es preocupa pels temes de la societat, una inquietud que forma part de l'essència de l'advocacia".

La jornada va arrencar amb una taula rodona sobre el lideratge

D'esquerra a dreta Carla Vall, advocada, i Fina Méndez, copresidenta de la Comissió d'Igualtat

femení a les entitats esportives amb la participació de quatre dones amb càrrecs de responsabilitat a l'administració, els estaments federatius i els clubs. La segona sessió va ser una conferència sobre la violència sexual a l'esport a càrrec de Carla Vall, advocada penalista i especialista en delictes violents. Seguidament, una nova taula rodona va aprofundir en la situació de la dona a l'esport professional amb la participació de quatre dones que s'exerceixen en aquest entorn. L'última part es va centrar en

Taula sobre les claus de l'auge de l'esport femení

l'auge del futbol femení, amb la participació de representants dels estaments directius tant a nivell català com espanyol, com Amancio Varela, directiu a la Federación Gallega de Fútbol i vocal del Comitè Nacional de Fútbol Femení de la RFEF i Amanda Gutiérrez, presidenta de l'Associació FUTPRO, entre altres.

L'ICAT programa una Jornada per analitzar les darreres reformes processals

La Secció de Dret Processal Civil va organitzar el passat dia 16 de febrer una jornada per analitzar les principals novetats del Reial Decret-Llei 6/2023, de 19 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència en matèria de servei públic de justícia, funció pública, règim local i mecenatge.

L'objectiu de l'ICAT amb la celebració d'aquesta Jornada ha estat el d'abordar els principals canvis que aquesta normativa desenvolupa, com és l'adaptació del servei de Justícia al marc tecnològic i digital actual, per tal de garantir el dret de ciutadans i professionals a relacionar-se amb l'Administració de justícia per mitjans electrònics; les noves figures dins del procediment; la modificació dels recursos; i la reforma en matèria probatòria. Les diferents sessions de la Jornada van anar a càrrec de Lyliana Mascarós, lletrada de l'Administració de justícia del Jutjat de Primera Instància núm.1 de Tarragona; de Josep Maria Sabater, lletrat de l'Administració de justícia del Jutjat de Primera Instància núm. 3 de Tarragona; del magistrat de l'Audiència Provincial de Tarragona, Sr. Jordi Sans; i el Sr. Juan Antonio Andino, advocat i professor associat de la Universitat Pompeu Fabra. Van presentar la Jornada el catedràtic de Dret Processal de la URV i director de l'EPJ, Federic Adan; i el president de la Secció de Dret Processal

Civil, Javier Ibort.

Sens dubte aquesta jornada va posar de manifest el que cal millorar del canvi cap a la digitalització de la Justícia i la celebració d'actes jurisdiccionals telemàtics, una transformació necessària per a una societat més moderna i eficient, però que encara cal revisar i millorar per poder garantir una tutela judicial efectiva.

Taula d'inaguració de la Jornada

Un centenar de persones es formen en dret col·laboratiu

El saló d'actes de la seu col·legial es va omplir de gom a gom per acollir una Jornada sobre Dret Col·laboratiu organitzada pel Consell de l'Advocacia Catalana, i que va comptar amb ponents de reconegut prestigi tant d'àmbit nacional com internacional. La inauguració va anar a càrrec de la presidenta del Consell, Marta Martínez; de la directora general de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació del Departament de Justícia, Immaculada Barral; i de la cinquena tinenta d'alcalde, consellera d'Hisenda, Serveis Interns i Tecnologia, Isabel Mascaró.

De la jornada es van extreure diferents conclusions entre les quals destaquem les següents: que en el procés col·laboratiu els clients es responsabilitzen juntament amb els seus advocats en la construcció de solucions satisfactòries per a totes les parts (win-win), sempre dins del marc de la legalitat; que en el dret col·laboratiu el principi dispositiu adquireix un paper fonamental, fonamentat sempre en criteris col·laboratius, de bona fe i equitat; que l'advoca-

Assistents a la Jornada

cacia treballa cooperativament, entre ella i amb els clients en un procés de cooperació i de corresponsabilitat de tots els intervinents per arribar al acord; que el dret col·laboratiu permet buscar solucions més humanes i empàtiques per als clients; i per últim que la pràctica col·laborativa és una reafirmació del compromís de l'advocacia per resoldre el conflicte dignificant totes les parts implicades, fomentant solucions pacífiques i cooperatives.

La Secció de Dret Civil organitza una conferència sobre dret successori

El dia 21 de març l'ICAT va acollir una conferència molt interessant on es va analitzar la problemàtica des del punt de vista dels procediments judicials i dels tràmits que se segueixen, per a la legitimació passiva en el cas de les herències jacents o els ignorats hereus. La sessió la va organitzar la Secció de Dret Civil i el seu president, Manel Sosa, va presentar la ponència que va

Assistents a la conferència sobre dret de successions

anar a càrrec de Josep Maria Sabater, lletrat de l'Administració de justícia.

L'ICAT programa una sessió formativa sobre els aspectes pràctics del procediment especial per a microempreses

El mes de gener de 2023 va entrar en vigor el procediment especial per a microempreses en matèria concursal, un nou procediment de tramitació de tots aquells deutors que tinguin la condició de microempreses segons el regulat en el Llibre Tercer del Text Refós de la Llei Concursal. En relació amb aquest procediment especial, la Secció de Dret Mercantil va programar durant el mes de març una sessió on es va tractar concretament de la tramitació dels procediments de continuació i de liquidació.

La ponència va ser impartida per Santiago Aragonés, magistrat del Jutjat Mercantil núm. 1 de Tarragona, que va fer una interessant i documentada presentació en la que va estar acompanyat pel president de la Secció de Dret Mercantil, José Antonio Jiménez.

D'esquerra a dreta el magistrat Santiago Aragonés i José Antonio Jiménez, president de la Secció

Conferència sobre les novetats introduïdes en matèria d'habitatge

El passat dia 25 d'abril va tenir lloc a l'ICAT una conferència sobre la nova regulació dels topalls de lloguers d'habitatge a Catalunya, en base al nou Decret Llei 6/2024, de 24 d'abril. La sessió va estar organitzada per la Secció de Dret Processal i va comptar com a ponent amb la Sra. Elga Molina, doctora en Dret, assessora jurídica del Servei Municipal de l'Habitatge de Tarragona. Autora de diversos llibres i col·laboradora habitual de en diverses revistes, ha treballat també com assessora jurídica en dret immobiliari per diverses entitats com l'Ajuntament de Barcelona, Amnistia internacional i la Càtedra d'Habitatge de la URV, entre d'altres.

Aquest Decret Llei va ser derogat un mes després, el 23 de maig de 2024, per la Diputació Permanent del Parlament de Catalun-

Elga Molina i el president de la Secció de Dret Processal, Javier Ibor

ya, quedant per tant sense efecte, llevat dels contractes signats durant el període en què ha estat en vigor que sí que quedarien afectats per aquesta normativa.

El Col·legi imparteix una conferència amb especialistes en matèria de delictes informàtics

L'entorn digital s'ha convertit en un espai on la proliferació de delictes més ha crescut. Segons dades del darrer informe de la cibercriminalitat a Espanya publicat pel Ministeri de l'Interior, un de cada cinc delictes es comet ja a internet; de fet, al 2022 es van registrar un 22% més de ciberdelictes que l'any 2021, essent la majoria frauds informàtics, seguits d'amenaques i coaccions.

Davant d'aquesta situació, tant la Fiscalia com els cossos de seguretat han hagut d'adaptar els seus mecanismes de treball per lluitar contra aquesta xacra. Per donar a conèixer tot el que s'està fent i com s'està treballant des d'aquestes dues admi-

nistracions, el passat dia 26 d'abril la Secció de Dret de les Noves Tecnologies va programar una conferència on va participar la fiscal Anna Farrero, membre de l'equip de Fiscalia de l'Audiència Provincial de Tarragona i un agent dels Mossos d'Esquadra de Tarragona, especialista en delictes informàtics. Durant les dues sessions, els ponents van tractar els aspectes més problemàtics i rellevants sobre la ciberdelinqüència des de la seva visió, uns testimonis molt esclaridors de les dificultats i de l'esforç que s'està duent a terme no només per combatre la delinqüència sinó també per poder prevenir als col·lectius més vulnerables, com són els menors.

La fiscal Anna Farrero i el president de la Secció TIC, Albert Conde

L'EPJ organitza una sessió formativa sobre dret de defensa i procediment penal

El dia 9 de maig va celebrar-se al Col·legi una conferència sobre la problemàtica dels escrits d'acusació i defensa, organitzada per l'EPJ i impartida per Cristina del Alcázar, advocada i professora associada de dret penal a la UPF. Durant la formació es va tractar del *nomen iuris* i la seva regulació; de les diferents parts dels escrits de defensa i d'acusació; dels terminis, trasllats i possibles incidències durant el procés; del contingut dels escrits; i finalment de les conclusions, mitjans de prova i qüestions pràctiques i drets fonamentals.

D'esquerra a dreta Cristina del Alcázar i Susanna Duran, secretària de la Junta de Govern

L'ICAT analitza els procediments d'execució ordinària i hipotecària

La Secció de Dret Processal Civil va programar una conferència que va tractar sobre els diferents aspectes del procediment

d'execució ordinària en relació amb el procediment d'execució hipotecària, analitzant les seves semblances i diferències i posant el focus en la satisfacció total del crèdit i sobre els possibles problemes que es poden trobar en el repartiment del sobrant dins de l'execució ordinària o hipotecària. La pòncia va tenir el dia 12 de maig i va comptar com a ponent amb Josep Maria Sabater, lletrat de l'Administració de justícia

ACCIÓ SOCIAL

“Encara hi ha persones que davant de símptomes que podrien ser preocupants prefereixen no dirigir-se al metge per por que li diguin que té càncer”

Begoña García, gerent de l'Associació Contra el Càncer a Tarragona

Fa uns mesos, i en el marc del Mes de la Solidaritat organitzat per l'ICAT i el COFT, la nostra seu va acollir una interessant exposició organitzada per l'Associació Espanyola Contra el Càncer que recollia gràficament les vint fites més significatives de la investigació en càncer al llarg de la història. La mostra posava en valor la important tasca que els professionals investigadors han realitzat els darrers anys i com de rellevant continua sent per seguir avançant en la millora i augment dels índexs de supervivència.

Amb la voluntat de conèixer més a fons tot el que es fa des de l'AECC entrevistem a la Begoña García, gerent de l'Associació Contra el Càncer a Tarragona des de l'any 2022. Llicenciada en Pedagogia, Màster en Gestió de RRHH i Postgrau en Direcció i Gestió d'ONG's i entitats d'economia social, té més de 12 anys d'experiència en llocs de direcció en entitats del Tercer Sector i és professora col·laboradora de la UOC des de fa 7 anys.

Abans d'entrar en matèria, ens agradaria conèixer una mica la història de la vostra associació aquí a Tarragona...

Fa més de 50 anys que va néixer l'Associació Contra el Càncer a la província de Tarragona per donar resposta a les necessitats no cobertes pel sistema de les persones amb càncer i les seves famílies amb l'única finalitat de millorar la seva qualitat de vida, tant a través de l'acompanyament com de la recerca oncològica.

Actualment comptem amb un equip de 9 professionals, més de 200 persones voluntàries i més de 5.500 persones associades que, conjuntament amb els membres de la nostra Junta Provincial, contribuïm a fer possible la missió de l'entitat.

- Sens dubte, en una entitat de caire social el voluntariat és clau

Sé que sonarà a tòpic, però les persones voluntàries són el nostre batec. Per això, per a nosaltres és essencial la figura de Coordinació de Voluntariat, que és la persona que s'encarrega de la captació, formació, fidelització, etc., de les persones voluntàries, així com, de "trobar" el seu lloc dins la nostra entitat segons la seva disponibilitat, interessos, competències i habilitats. En aquest sentit, i sense estendre'm massa, a l'Associació tenim diferents modalitats o tipus de voluntariat: d'informació i difusió, d'acompanyament hospitalari i domiciliari, testimonial, de prevenció i

promoció de la salut, d'obtenció de recursos i de gestió.

També, i a través de les Junes Locals podem estar presents arreu de territori i pal·liar les desigualtats que la malaltia provoca a nivell geogràfic; i és que el nostre codi postal pot afectar més que el nostre codi genètic en relació a l'impacte de la malaltia.

Així doncs, m'agradaria aprofitar aquest altaveu i l'oportunitat que m'oferiu, per animar a qui ens estigui llegint, a formar part de l'Associació per tal de poder arribar a més persones d'arreu de la província que ens puguin necessitar.

- A part de les activitats de recaptació de fons i la gestió de les ajudes directes a les famílies afectades, quines altres iniciatives duu a terme?

Nosaltres tenim tres eixos principals d'actuació: prevenció i promoció de la salut, acompanyament a persones afectades i familiars i finançament de projectes de recerca oncològica.

En relació amb la prevenció i promoció de la salut, informem i promovem hàbits de vida saludable per prevenir el càncer i promoure la participació en els diferents programes de cribratge. Cal tenir present que en un 40% dels càncers es podrien prevenir adoptant hàbits de vida saludable.

Quant a l'acompanyament de les persones amb càncer i les seves famílies, atensem les seves necessitats de forma gratuïta mitjançant atenció psicològica, fisioteràpia, préstec de material ortoprotètic i de perruques, orientació i assessorament laboral i jurídic, nutrició, servei de logopèdia, suport psicològic grupal, gestió del dolor, entre d'altres.

En relació amb la recerca, som l'entitat privada que més fons destina a investigar el càncer, tenim compromesos 114M€ en 565 ajudes. Financem la recerca oncològica en àrees prioritàries desxifrant coneixement i finançant innovacions per millorar el diagnòstic i tractament. Tenim una estratègia orientada a continuar augmentant els índexs de supervivència: la investigació és l'única manera de fer avançar la vida i de fer retrocedir el càncer.

Per últim, no vull deixar de parlar del nostre projecte Infocàncer, un consultori online i un telèfon gratuït, 900100036, que està disponible 24 hores durant els 7 dies de la setmana on un equip de voluntariat i professionals ofereixen informació, suport, ajuda o assessorament. Per a l'entitat és un orgull comptar amb aquest servei pioner i únic a tota Europa.

- A nivell d'investigació, des de l'AECC a Tarragona participeu en algun projecte concret?

Cada any destinem una part important dels fons recaptats a Tarragona a recerca oncològica. En aquest sentit, actualment tenim al voltant de 300.000 euros destinats a recerca oncològica a la província en dos projectes vinculats a l'Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili (IISPV) i a l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus.

Una de les ajudes està destinada al projecte del Dr. Jorge Joven, director de la Unitat de Recerca Biomèdica de l'Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili (IISPV) i de la Universitat Rovira i Virgili (URV) i tracta de millorar el tractament radioteràpic de les pacients amb càncer de mama metastàtic. Amb aquest projecte es vol millorar les línies de tractament per a les pacients i impulsar la recerca en radioteràpia, un tractament que rep més del 50% de les persones amb càncer però que, no obstant això, actualment compta amb una escassa recerca i avenços sobre aquest tema.

L'altra ajuda està destinada a la Dra. Raquel Garcia, investigadora especialista en oncologia radioteràpica a l'Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili. Aquest projecte està centrat a crear un model per a predir la resposta de les metàstasis tractades amb radioteràpia mitjançant proves d'imatge i marcadors de sang, amb l'objectiu final de poder personalitzar els tractaments als pacients i millorar la seva qualitat de vida i supervivència a la malaltia.

- Des del punt de vista del suport legal als afectats per la malaltia, de quins serveis disposeu?

Gràcies al telèfon d'Infocàncer oferim servei jurídic gratuït per a persones afectades amb la malaltia en temes o qüestions relacionades amb la mateixa o derivades d'aquesta. Són temes freqüents de consulta qüestions com incapacitats laborals, incapacitats permanents, acomiadaments, prestacions o reconeixements, etc. En definitiva, la majoria de consultes tenen a veure amb dret laboral i Seguretat Social. Aquest fet no és d'estranyar si pensem que el 25% de les persones que pateixen càncer en edat laboral es queden sense feina durant el procés oncològic o poc després.

Per altra banda, des de l'AECC, i gràcies a la col·laboració de l'ICAT, actualment podem realitzar xerrades sobre aquesta matèria de forma gratuïta per als pacients del territori, donant resposta, així, a una de les demandes dels pacients que atensem actualment.

- Visibilitzar aquesta malaltia suposo que avui dia segueix sent de vital importància

Efectivament, encara hi ha molts aspectes relacionats amb el càncer que avui dia continuen sent tabú: el dolor, la sexualitat, certes seqüeles, patiment emocional, entre d'altres. La pròpia paraula s'evita pronunciar quan ens donen un diagnòstic d'aquest tipus ja que avui en dia encara es relaciona directament la paraula càncer amb la paraula mort. De fet hi ha persones que davant de símptomes que podrien ser preocupants prefereixen no dirigir-se al metge per por que li diguin que té càncer.

Per aquest motiu, des de l'AECC s'ha posat en marxa un podcast anomenat "El càncer se habla" amb el que volem parlar amb un to proper a les persones que viuen amb càncer a través de les històries personals que comparteixen els seus propis protagonistes i aconseguir que sigui una eina útil per a pacients i familiars i facilitar-los un espai on resoldre dubtes, enderrocar tabús i abordar temes de gran utilitat relacionats amb totes les esferes de la vida que aquesta malaltia arriba a afectar. En aquest espai també conversem amb experts de matèries específiques que ens ajuden a conèixer i entendre el perquè de certes situacions. Així doncs, cada dimarts de forma quinzenal, abordarem temes de diferents àrees com, per exemple el càncer i la sexualitat, l'impacte físic de les seqüeles de la malaltia, com normalitzar i assumir la mort o el dret a l'oblit.

En aquest sentit, en clau de territori i en col·laboració amb Tarragona Ràdio, cada darrer dimecres de mes, s'estan realitzant intervencions de diferents professionals interns i externs, al mitjà per tal d'informar als oients sobre diferents qüestions relacionades amb la malaltia.

Si vols fer una donació pots fer-ho a través del compte ES68 2100 0006 3602 0140 7313 o mitjançant el nostre número de BIZUM 06047. Si tens interès amb el voluntariat posa't en contacte amb la l'Associació Contra el Càncer a Tarragona per correu electrònic a tarragona@contraelcancer.es o per telèfon al 900100036.

Aspectos procesales de la reclamación de los créditos revolving en los juicios monitorios

Dr. Federic Adan
Doménech

Catedràtic de Dret Processal
Universitat Rovira i Virgili

1.- INTRODUCCIÓN

En determinadas ocasiones, se ha defendido la teoría de que el derecho procesal se convierte en un derecho instrumental, a través del cual adquieren eficacia y virtualidad los derechos sustantivos, una vez los mismos han resultado ser vulnerados o lesionados.

La restitución del ciudadano, en sus derechos, se plasma en la sentencia que se dicte finalizando el procedimiento judicial. No obstante, las particularidades del derecho sustantivo lesionado no siempre son fáciles de correlacionar con las tramitaciones procedimentales y su regulación procesal. En el presente artículo, quedará patente la existencia de cuestiones problemáticas en la tramitación de los créditos revolving a través de uno de los procedimientos más utilizados en la práctica judicial como es el juicio monitorio.

Constituye un mal endémico de nuestro ámbito judicial, la falta de homogeneidad en las resoluciones judiciales, en especial, en la jurisprudencia menor de nuestras Audiencias Provinciales. Esta heterogeneidad no ayuda a dar una respuesta homogénea y concreta, a los problemas con las mismas identidades, que conceda seguridad jurídica a los operadores jurídicos. En las páginas siguientes analizaremos cuatro de los aspectos más problemáticos que se plantean en la tramitación judicial de los procedimientos monitorios.

2.- DOCUMENTACIÓN INICIAL DE LA PETICIÓN MONITORIA

2.1.- Flexibilidad documental

El primero de los interrogantes que se plantea se concreta en determinar cuáles deben ser los documentos que deben adjuntarse a la petición monitoria, a través de la cual, el acreedor reclama las cantidades debidas por el deudor, fruto de la contratación derivada de un crédito revolving. Para responder a este primer interrogante debemos partir de dos premisas previas, que se caracterizan por una cierta flexibilidad en cuanto al nivel de exigencia documental a adjuntar por el peticionario.

En primer lugar, la amplitud de los documentos aptos que permiten incoar la petición monitoria. De la totalidad de posibilidades reguladas en el precepto 812 LEC, el ordinal de referencia y aplicación a los procesos derivados del crédito revolving, se concretaría en el artículo 812.2.1. de la Ley procesal, el cual permite adjuntar, con la petición monitoria, documentos comerciales que acrediten

una relación anterior duradera, hecho que justifica, como sostiene la AAP Valencia, Sección 8ª, de 23 de junio de 2021, la validez de la *aportación de certificaciones unilateralmente creadas por el acreedor como documento suficiente para fundar la demanda de procedimiento monitorio*, siempre y cuando, se cumplan los presupuestos exigidos a la deuda y contemplados en el ordinal primero de la norma que analizamos, esto es, que la misma sea líquida, determinada, vencida y exigible.

En segundo lugar, el grado de actividad probatoria exigida en la fase inicial del proceso monitorio. En este punto, es preciso diferenciar dos aspectos. La fase inicial del juicio monitorio solo tiene como finalidad comprobar si se cumplen o no los presupuestos de una presunta veracidad de la deuda reclamada, fundamentándose esta presunción en la documentación que se acompaña con el escrito que inicia el proceso. En contrapartida, solo para el caso de que el deudor se oponga a la petición monitoria, y el mismo se reconvierta en un juicio ordinario, verbal u ordinario, en función de la cuantía reclamada, será preciso efectuar una prueba plena de las alegaciones y peticiones contenidas en el escrito inicial, dejándose, por ende, para un momento procesal posterior, la cumplimentación de las exigencias derivadas de la carga de la prueba reguladas en la norma 217 del texto procesal.

En consecuencia, en la fase de admisión del proceso monitorio será suficiente una actividad probatoria indiciaria, como resalta el AAP Mérida, Sección 3ª, de 8 de junio de 2021, al manifestar que *el procedimiento monitorio tiene como finalidad permitir al acreedor que inicialmente carece de título ejecutivo, seguir una ejecución dineraria contra su deudor, salvo que éste se oponga a que se despache la ejecución; siendo ello así, cumpliéndose los requisitos y presupuestos de la deuda (así como de la posibilidad de acreditarla) no ha de verificarse una cognitio judicial del mérito alegado, por lo que no habrá un enjuiciamiento definitivo sobre el fondo en la medida en que el órgano jurisdiccional lo único que debe hacer es constatar prima facie si la petición inicial constituye el supuesto de hecho que le obliga a emitir un requerimiento de pago*.

Partiendo de las premisas expuestas, podemos formularnos el siguiente interrogante: ¿Son suficientes las certificaciones unilaterales del acreedor para admitir a trámite la petición monitoria?

Como desgraciadamente sucede en la práctica judicial de nuestros órganos judiciales, las resoluciones dictadas por nuestras Audien-

cias provinciales son contradictorias entre ellas, existiendo dos posturas radicalmente contrarias.

El primer grupo de resoluciones judiciales apuestan por una tesis más flexible en cuanto a la necesidad de adjuntar documentos acreditativos de la deuda con la petición inicial, sosteniendo que resulta suficiente con la presentación de la certificación unilateral presentada por el acreedor, pues, aunque *obviamente no constituye de por sí prueba bastante del importe de la deuda dado que es un documento elaborado unilateralmente por el propio acreedor, es suficiente para la sustanciación del proceso monitorio*; pues en esta modalidad procedimental no se requiere de una plena convicción de la certeza de una deuda, ni una acreditación plena de su exigibilidad, basta con que se aporte un principio de prueba, una semi plena probatio, de la existencia de una deuda determinada y exigible.

El segundo grupo de resoluciones judiciales aboga por una postura más restrictiva, en el sentido de exigir un mayor grado de justificación documental que acredite la deuda reclamada, resultando, para esta doctrina judicial, insuficiente el hecho de aportar un certificado unilateralmente elaborado por el acreedor, insuficiencia que justifican desde una doble perspectiva. En primer lugar, por dificultar la actividad de la contraparte, considerando que *de una simple y escueta certificación expresiva del saldo deudor, (...) el demandado no podría extraer información suficiente acerca de los conceptos y partidas de la deuda que se le reclama*, y, en segundo lugar, dificultando la función judicial, pues conforme a la norma 815 LEC, el Juez debe examinar de oficio si existe alguna cláusula abusiva, que constituya el fundamento de la petición o que hubiese determinado la cantidad exigible, sosteniendo que se impide el control judicial del buen fundamento de la deuda reclamada frente a la consumidora demandada, control obligado a tenor de reiterada jurisprudencia nacional y europea. En consecuencia, este segundo posicionamiento judicial aboga por aportar con la petición monitoria, el contrato en el que se formaliza el crédito revolving y el extracto acreditativo de la deuda y del deudor.

Dentro de este segundo sector doctrinal, concretas resoluciones judiciales adoptan una mayor rigurosidad en cuanto a la falta de presentación de la documentación necesaria, posicionándose incluso en contra de la posibilidad de que se conceda un plazo al peticionario para subsanar la omisión en cuanto a la entrega de algún documento que considere el órgano judicial necesario con la petición inicial, en base a la literalidad de la norma 231 LEC. En este sentido, el AAP Barcelona, Sección 13ª, de 21 de mayo de 2021, sostiene que *si bien el artículo 231 de la LEC permite la subsanación de defectos de carácter procesal de los que adolezcan los actos de las partes, el mismo no ampara, según una reiterada jurisprudencia, cualquier omisión en que pueda incurrir la parte, de manera que no cabe subsanar la falta de cumplimiento de los presupuestos y requisitos esenciales de la interposición de un determinado procedimiento, singularmente en un procedimiento como el que nos ocupa, de marcado carácter documental, de manera que entender lo contrario supondría una conclusión inaceptable en cuanto resultaría contraria a la propia esencia de las normas procesales*.

Ante esta dicotomía procesal, consideramos más ajustada a las particularidades propias del proceso monitorio la tesis menos rigurosa en cuanto a la exigencia de la aportación de documentos, postura personal que defendemos en base a los siguientes extremos.

En primer lugar, porque del análisis del articulado que la Ley procesal dedica al proceso monitorio, no se exige en precepto alguno una prueba plena de la reclamación inicial, dejándose la cognitio plena para el juicio declarativo posterior. De esta forma, la *admisión o in-*

admisión a trámite de la petición inicial de juicio monitorio, junto a la competencia del juzgado a que se refiere el art. 813 de la LEC, se debe fundar exclusivamente en el cumplimiento de los requisitos formales establecidos en los arts. 812 y 814 de la LEC, así como si los documentos aportados constituyen un principio de prueba, sin que pueda ser verificada en este momento inicial una cognitio plena sobre el fondo.

En segundo lugar, a efectos de no confundir la finalidad de las diferentes etapas del proceso monitorio, la fase inicial que sólo tiene como objetivo la admisión de la petición monitoria, y la fase posterior, en caso de oposición del demandado, en la que se deberá efectuar prueba plena, pues *de lo que se trata es de que, como el proceso monitorio se inicia con un mero "principio de prueba" (art. 815-1 LECV) o con "una buena apariencia jurídica de la deuda", como dice la Exposición de Motivos de la Ley 1/2000, esa prueba aparente e indiciaria se complete con una prueba plena ante la oposición del deudor*.

En tercer lugar, porque con una admisión inicial del proceso monitorio, sin un exigente grado de acreditación documental, no se vulneran los derechos de defensa del demandado, que, en todo caso, tendrá siempre garantizados por mor de la norma 818 de la Ley procesal. En este sentido, la AAP Valencia, Sección 8ª, de 23 de junio de 2021 establece *los derechos del demandado quedan garantizados con la observancia en el requerimiento de lo dispuesto en el párrafo 2º del citado artículo 815 y la posibilidad de oponerse alegando las razones, por las que, a su entender, no debe, en todo o en parte, la cantidad reclamada, lo que en su caso podrá ser objeto de debate y resolución en el oportuno juicio declarativo*.

En cuarto lugar, porque se desnaturalizaría el juicio monitorio, cuya finalidad inicial no es la discusión plena de la relación jurídica, sino la creación rápida de un título ejecutivo, pues, en definitiva, *supone este proceso la creación rápida de un título ejecutivo, consistente en el requerimiento de pago al deudor, pero también la atribución a éste de la posibilidad de iniciar un juicio declarativo contradictorio*.

2.2.- Aportación del resto de documentación

En el apartado anterior, hemos defendido la innecesaridad de adjuntar con la petición inicial del proceso monitorio la totalidad de documentos que acreditan la deuda. Partiendo de esta realidad, la siguiente cuestión que debemos formularnos se centra en ¿Cuándo deberán aportarse? La respuesta a este interrogante no puede recibir un tratamiento homogéneo, sino que será dispar en función de la modalidad procedimental en la que se transforme el juicio monitorio, para el caso de que el deudor formalice oposición a la petición monitoria.

El primero de los supuestos se concreta en las hipótesis en que finalizado el juicio monitorio, el mismo por cuantía se reconvierta en un juicio ordinario. En estos casos, la Ley procesal, según, los postulados de la norma 818.2, exige la presentación de una nueva demanda ordinaria, como escrito apto para incoar el nuevo proceso. De esta forma, será en la nueva demanda en la que se deberán adjuntar la totalidad de documentos que acrediten la deuda y el deudor.

El segundo de los supuestos presenta una mayor dificultad, pues conforme a la regulación procesal la transformación del proceso monitorio en un juicio verbal ostenta una serie de características propias, pues, a diferencia del juicio ordinario, no se le exigirá al peticionario inicial, la presentación de una demanda, porque el juicio verbal no se inicia desde el principio, sino que adquiere

una regulación *ad hoc*, consistente en el hecho de que el acreedor contestará al escrito de oposición del demandado formulado en el proceso monitorio, sin que exista una demanda en cuanto tal. Esta especial regulación del juicio verbal derivado del monitorio es puesta de manifiesto por la SAP Guipúzcoa, Sección 2ª, de 10 de mayo de 2018, al sostener que *si se acude a la regulación general del juicio verbal artículo 438 de la LEC, debe hacerse con la demanda y la contestación, pero en cambio, en la literalidad de la regulación del juicio verbal derivado de monitorio artículo 815 y 818 de la LEC, no existe ningún artículo que se refiera a la «demanda» o ni a la «contestación». Como tampoco se hace referencia a cuando hay que acompañar los documentos del art. 265 de la LEC.*

Como consecuencia de esta específica regulación, el escrito apto para la presentación de los documentos, por parte del peticionario inicial, será *el escrito de impugnación de la oposición*.

2.3.- Inexistencia de preclusión documental

La siguiente de las cuestiones que nos podemos plantear es si puede la contraparte alegar preclusión, en relación a la presentación de los documentos que no fueron adjuntados con la petición inicial del monitorio, y que se pretenden incorporar con posteridad con el escrito de impugnación a la oposición, en los casos del juicio verbal, o en la demanda, en los supuestos de los procesos ordinarios.

A nuestro entender, no resultaría de aplicación las reglas propias de la preclusión, tesis sostenida jurisprudencialmente en base a tres argumentos jurídicos.

En primer lugar, deben diferenciarse los escritos que inician los procesos ordinarios del juicio monitorio. Los procesos ordinarios se inician con una demanda mientras que el proceso monitorio se incoa a través de un escrito que recibe el nombre de petición inicial. Esta no es simplemente una diferenciación conceptual, sino el contenido y rigor formal de ambos escritos resultan dispares. Partiendo de esta distinción, la prohibición contenida en la norma 265.1 LEC, solo afecta a la demanda no a otros escritos. *La petición de monitorio no es una demanda (ni por tanto el actor un «demandante» en sentido estricto), es un simple requerimiento de pago, y por tanto es lógico que no le sea aplicable el art. 265 de la LEC, porque con la petición de monitorio no se ejercitan acciones, no se piden declaraciones, en definitiva no se interpone ninguna demanda, solo se requiere de pago.*

Asimismo, aún en el caso de equipararse la petición inicial del monitorio con la demanda, le resultaría de aplicación a la exigencia de presentación de documentos la excepción contenida en el apartado tercero de la norma 265 LEC, pues la presentación, por parte del acreedor, de los documentos, sería como consecuencia de las alegaciones efectuadas por el deudor en la oposición a la petición monitoria, supuesto al que consideramos se le puede aplicar análogamente las reglas contenidas en el precepto 265.3 LEC, el cual establece que *el actor podrá presentar en la audiencia previa al juicio, o en la vista del juicio verbal, los documentos, relativos al fondo del asunto, cuyo interés o relevancia sólo se ponga de manifiesto a consecuencia de alegaciones efectuadas por el demandado en la contestación a la demanda.*

En segundo lugar, es una práctica admitida por la jurisprudencia menor de las Audiencias provinciales *el hecho de que en el posterior Juicio Verbal u Ordinario puedan aportarse nuevos documentos no supone que pueda ampliarse la inicial petición u oposición monitoria, sino que se trata que el “principio de prueba” (art. 815-1 LECV) o*

con “una buena apariencia jurídica de la deuda”, como dice la Exposición de Motivos de la Ley 1/2000, esa prueba aparente e indiciaria se complete con una prueba plena ante la oposición del deudor, ya fijada.

En consecuencia, *no pueden considerarse extemporáneos los documentos aportados con la impugnación* a la oposición presentada por el deudor una vez notificado el requerimiento de pago.

3.- ALCANCE DEL CONTROL DE ABUSIVIDAD

3.1.- Imposibilidad de efectuar el control del carácter usurario o no del contrato

La normativa de referencia es el artículo 815 LEC, *el cual sostiene que el juez examinará de oficio si alguna de las cláusulas, fundamento de la petición o de la cantidad exigible puede ser calificada como abusiva*

Partiendo de la dicción del precepto citado, surge el interrogante de ¿Cuál es el alcance del control que debe efectuar el órgano judicial en la fase inicial del proceso monitorio?. Una de los principales motivos de impugnación del crédito revolving es la posibilidad de que el mismo sea usurario ¿Puede el órgano judicial examinar en la fase de admisión de la petición monitoria, y en el trámite concedido por la norma 815 de la Ley procesal si el crédito revolving es usurario o no?

Una vez más, la respuesta judicial no es homogénea, existiendo posturas contradictorias entre las resoluciones judiciales.

El criterio mayoritario de la jurisprudencia menor se concreta en sostener la tesis de que el análisis del órgano judicial en esta fase inicial no puede abarcar a determinar si el crédito es usurario, pues, en todo caso, tal denuncia debería ser a instancia de parte y formulada como motivo de oposición. *La eventual impugnación de la validez del contrato de préstamo en razón a la Ley de la Usura, no puede examinarse a limine para la admisión del procedimiento monitorio pues el art. 815.4 de la Ley de Enjuiciamiento Civil limita el control que de oficio puede llevarse a cabo por el juez al de abusividad de cláusulas integrantes de las condiciones generales, lo cual excluye el examen sobre si los intereses pactados pueden ser usurarios (el concepto de usura es ajeno al de abusividad) y, por tanto, se trata de una cuestión que no puede ser abordada de oficio con ocasión del trámite regulado por el citado precepto.*

Frente a este posicionamiento mayoritario, existen resoluciones discrepantes que adoptan una postura radicalmente contraria, sosteniendo la facultad del órgano judicial de examinar el carácter usuario del crédito revolving en la fase inicial del proceso monitorio. Así, el AAP de Valladolid, Sección 3ª, de 28 de mayo de 2021, asevera que *el artículo 815 de la Ley de Enjuiciamiento Civil contempla únicamente la posibilidad de examinar, con carácter preliminar, la abusividad de las cláusulas cuando la reclamación se base en un contrato concertado con un consumidor. Ahora bien, entendemos que ello no es obstáculo insalvable, no impide que, también de oficio y para no dar lugar a una ejecución por cantidades a todas luces improcedentes, Juez pueda y deba considerar otras causas de inadmisibilidad derivadas de la aplicación de normas imperativas, que integren la noción de orden público. Causas entre las que ha de incluirse la conculcación de la Ley de Represión de la Usura, que se configura, tal y como ha quedado expuesto en la doctrina jurisprudencial, como un límite infranqueable a la autonomía negocial del art. 1255 del Código Civil aplicable a los préstamos, y, en general,*

a cualquiera operación de crédito sustancialmente equivalente al préstamo.

El rechazo al examen de oficio de la usura en la fase inicial del proceso monitorio, responde a la doctrina judicial del Tribunal Supremo, el cual en su resolución de 2 de diciembre de 2014, sostiene que *el control de usura y el control de las condiciones generales de la contratación son controles causales de distinta configuración y alcance, con ámbitos de aplicación propios y diferenciados*. De esta forma, consideramos que si el órgano judicial, en la resolución inicial del juicio monitorio, se pronunciase sobre el carácter usurario o no del crédito revolving, cometería una incongruencia *extrapetita*, pues, como sostiene el AAP Zaragoza, Sección 2ª, de 12 de mayo de 2021, *no puede declararse de oficio, sin alegación formal de parte, la abusividad por usurario de un elemento esencial del contrato (principio dispositivo), sin debate previo, y sin la práctica de prueba eficaz que lo corrobore en el proceso declarativo correspondiente. Es pues clara la extralimitación en que incurre el Auto impugnado en el control de abusividad llevado a cabo por la Juzgadora de oficio*.

3.2.- Modalidad del control del órgano judicial

Eliminado el control de la usura, el siguiente de los interrogantes que debemos formularnos se concreta en determinar qué tipo de control debe efectuar el órgano judicial. Para conceder respuesta a esta cuestión, debemos determinar la naturaleza del crédito revolving, y para ello es fundamental partir de la literalidad de la Directiva 93/13/CEE, y, en concreto, de su precepto. 4.2, el cual sostiene que *La apreciación del carácter abusivo de las cláusulas no se referirá a la definición del objeto principal del contrato ni a la adecuación entre precio y retribución*.

La discusión del crédito revolving se circunscribe al análisis de la abusividad o no de los intereses remuneratorios. Estos se han calificado como de elemento esencial del contrato, y, por ello, excluido del control de abusividad. Tal consecuencia, tiene efectos directos en el juicio monitorio, pues en el examen que deba realizar el órgano judicial de oficio, de acuerdo con el artículo 815.4 de la Ley procesal, se excluirán los intereses remuneratorios del crédito revolving.

Sin embargo, no estarán excluidos del control de abusividad, cualquier otra obligación económica ligada al contrato que no revista carácter esencial del mismo. Así, a modo de ejemplo, se han declarado abusivos los siguientes extremos ligados a los contratos del crédito revolving: comisiones por posiciones deudoras, por prima del seguro...

Excluido el crédito revolving del análisis de abusividad, la siguiente cuestión qué debemos preguntarnos es si el mismo se encuentra exento de todo control. *El hecho de que una cláusula sea definitoria del objeto principal no elimina totalmente la posibilidad de controlar si su contenido es abusivo*, pues, tal circunstancia resultaría perjudicial para el consumidor. Es por ello, que los *elementos esenciales del contrato pueden ser objeto de control por la vía de inclusión y de transparencia*. Aplicada esta tesis general al caso concreto del crédito revolving, al ser los intereses remuneratorios, parte definitoria del contrato, los mismos deberán ser objeto de control de transparencia, y si el mismo no es superado se decretará su nulidad, conforme a las directrices del artículo 83 TRDCyU, el cual sostiene que *las condiciones incorporadas de modo no transparente en los contratos en perjuicio de los consumidores serán nulas de pleno derecho*.

4.- ALEGACIÓN DE LA USURA EN EL JUICIO MONITORIO

Una vez hemos comprobado en el apartado anterior, la imposibilidad de analizar la usura de oficio por el órgano judicial, su examen, conforme al principio dispositivo deberá ser introducido en el proceso por la parte interesada. Ante esta situación, el interrogante que se plantea, en este punto, es determinar si debe ser alegada la usura como motivo de oposición o como una nueva acción que fundamente una demanda reconvenzional.

Una vez más, la doctrina judicial se encuentra dividida y sin un criterio uniforme en cuanto a alegación de la usura. Un primer grupo de resoluciones judiciales sostienen que la usura debe ser alegada como motivo de oposición a la petición monitoria, tras la notificación del requerimiento de pago. Esta postura se defiende tanto por motivos procesales como por motivos sustantivos.

Los motivos procesales se concretan en afirmar que en el articulado que la Ley procesal dedica al proceso monitorio, no existe precepto alguno que prevea la posibilidad de formular reconvencción, como queda acreditado en la resolución que transcribimos: *Se interesó ese pronunciamiento por medio de reconvencción, si bien ésta no fue tramitada, lo cual resulta acorde con lo dispuesto en el artículo 818.2 LEC, que no prevé la posibilidad de promover reconvencción en el escrito de oposición a la petición inicial de procedimiento monitorio. No obstante, sí es posible oponer como excepción la nulidad del contrato, y ésta puede declararse en la Sentencia cuando se trate de nulidad absoluta*.

La imposibilidad de formular la reconvencción en el proceso ordinario posterior presentaría un tratamiento dispar. Así, en el caso de reconvertirse el proceso monitorio en un juicio ordinario por la cuantía, sí existiría un trámite específico para formular la reconvencción, pues los juicios ordinarios seguirán su tramitación procesal, esto es, una nueva demanda, frente a la que se podría oponer el demandado e incluso formular reconvencción, pero esta posibilidad sería de imposible realización en el juicio verbal, como consecuencia de que en el juicio verbal posterior, no existe trámite alguno para incoar la demanda reconvenzional, como sostiene la SAP Asturias, Sección 5ª, de 23 de octubre de 2018, al manifestar que *no parece posible plantear la reconvencción en el procedimiento monitorio, en el que cerrada la fase de ejecución y abierta la fase declarativa ésta deba seguirse por los trámites del juicio verbal, pues partiendo de que la reconvencción no puede formularse en el escrito de oposición al requerimiento de pago, dado que el mismo tiene como objeto exclusivo el que el demandado de forma sucinta exprese los motivos de su oposición, y toda vez que en la redacción actual del art. 818 de la Ley Procesal Civil tras el escrito de impugnación se dispone que se procederá a la celebración de la vista en el caso de haberlo solicitado en el escrito de oposición o en el de impugnación de ésta, se concluye que no hay un trámite para contestar la impugnación, momento en que se podría formular la reconvencción, contrariamente a lo que ocurre en el art. 438 de la Ley Procesal citada en el que de la demanda de juicio verbal se le da traslado al demandado para que conteste por escrito, pudiendo formular en la contestación la reconvencción, que se admitirá a trámite siempre que concurren los requisitos establecidos en el precepto y de la que se dará traslado al actor. De todo ello se concluye que tratándose de proceso monitorio que deviene en juicio verbal no es posible la formulación de la reconvencción, puesto que tras el escrito de impugnación se procede a la celebración de la vista, momento en que no puede formularse aquélla*.

En cuanto a los motivos sustantivos, la alegación de la usura comporta un efecto directo en caso de ser estimada, es decir, las con-

secuencias de la calificación de un crédito como usurario vienen determinadas por dos normas, por un lado, el artículo 3 de la Ley de usura, el cual sostiene que *declarada con arreglo a esta ley la nulidad de un contrato, el prestatario estará obligado a entregar tan sólo la suma recibida; y si hubiera satisfecho parte de aquélla y los intereses vencidos, el prestamista devolverá al prestatario lo que, tomando en cuenta el total de lo percibido, exceda del capital prestado, y, por otro lado, el precepto 1303 CC, cuya literalidad establece que declarada la nulidad de una obligación, los contratantes deben restituirse recíprocamente las cosas que hubiesen sido materia del contrato, con sus frutos, y el precio con los intereses.*

De la dicción de ambas normas, se desprende que el retorno del dinero y la restitución recíproca entre las partes, *es un efecto propio de la declaración de nulidad que no precisa ser interesado ni pedido*, pues viene establecido ex lege, siendo consecuencias ineludibles para el juez. En consecuencia, los efectos del carácter usurario deben aplicarse de oficio, sin necesidad de una nueva acción a instancia de parte con demanda reconvenzional, teniendo en cuenta que la nulidad del contrato principal implica también la nulidad del contrato de seguro, contrato accesorio del principal, así como de los demás conceptos reclamados, comisiones o gastos por impago.

Un segundo grupo de resoluciones judiciales sostiene que no es suficiente alegar la usura como motivo de oposición sino que la misma debe erigirse como una nueva acción, plateándose, la misma, como el fundamento de una demanda reconvenzional. Los argumentos jurídicos que sustentan esta decisión también son de carácter procesal y sustantivo.

En cuanto a los motivos procesales, el problema de formular la reconvencción en el juicio ordinario no se plantea, por existir un trámite específico para formularla. La constatación de esta falta de problemática queda acreditada en la SAP Murcia, Sección 1ª, de 21 de diciembre de 2020, al sostener que *ningún problema existe en relación al juicio ordinario, dado que al tener que presentarse nueva demanda por la actora, se acomodará desde el principio a los trámites procesales de dicho procedimiento, por lo que el demandado tendrá que formular expresa reconvencción en los términos del artículo 406 LEC junto con la contestación de la demanda.*

En relación al juicio verbal, sostienen las resoluciones judiciales, que si bien no existe un trámite específico, no hay norma alguna que impida su formulación, y por ende, la misma debe incoarse con la oposición a la petición monitoria, en base a los siguientes extremos: a.- Evitar la división de la continencia de la causa, b.- Evitar la posibilidad de fallos contradictorios, c.- Fortalecer la salvaguarda de los intereses del opositor reconviniendo, y d.- Por economía procesal. Ejemplo de esta postura, lo constituye la SAP Alicante, Sección 9ª, de 5 de octubre de 2018, la cual manifiesta que *la tramitación del juicio verbal sí que la permite, con lo que, entendemos, desde una perspectiva integradora y de salvaguarda de los intereses del opositor reconviniendo, así como también de economía procesal, que es admisible la reconvencción formulada en el escrito de oposición, del que, según el indicado art. 818.2 LEC, y previo examen de su admisibilidad, se dará, en su caso, traslado al actor, que podrá impugnarla en plazo de diez días, con la posibilidad de que sea contestada dicha reconvencción, ex art. 438.2, segundo inciso LEC.*

Respecto de los motivos sustantivos alegados, sostiene esta doctrina judicial que los efectos de la nulidad no son automáticos, sino

que los mismos deben ser exigidos por la parte que a su derecho mejor convenga, conforme al principio dispositivo. Argumentación jurídica que parte de la fundamentación de la STS de 15 de noviembre de 2015, la cual, al referirse a los efectos de la nulidad por usura, sostiene que *la falta de formulación de reconvencción impide aplicar la previsión de la segunda parte del precepto, es decir, la devolución de las cantidades.*

En consecuencia, para este segundo grupo jurisprudencial, la restitución de las cantidades derivadas de la nulidad por usuario del crédito revolving, no es una mera actuación defensiva sino que lleva implícita una nueva acción formulada a través de la demanda reconvenzional.

5.- LA LEGITIMACIÓN ACTIVA EN LOS SUPUESTOS DE CESIÓN DE CRÉDITOS

Otra de las cuestiones problemáticas planteadas en el proceso monitorio se concreta en la impugnación de la legitimación activa en los casos de cesión de créditos, pues el tráfico jurídico en masa, hace gravosa la acreditación individualizada de cada uno de los créditos, y, como consecuencia de ello, son muchos los procesos en que impugna la legitimación activa.

Como premisa para dar respuesta a este interrogante, debemos partir de la realidad jurídica consistente en afirmar que, conforme a las directrices de la norma 1526 CC, resulta innecesaria la notificación de la cesión al deudor. *La cesión de créditos no requiere el consentimiento del deudor. Una vez perfeccionada por la conjunción de los consentimientos de cedente y cesionario, la transmisión del crédito se produce y el cesionario se convierte en acreedor, sin necesidad de que el deudor cedido lo consienta, ni siquiera que lo conozca.*

Impugnada la legitimación activa, resultan muy amplias las acreditaciones documentales que permiten justificar la legitimación activa, caracterizándose por su heterogeneidad, con un diferente grado de fehaciencia. Así, entre otros, se han aceptado por los órganos judiciales, a efectos de acreditar la legitimación activa en los casos de cesión de créditos, las siguientes hipótesis.

- a.- El contrato de adquisición de créditos de la acreedora original. *La legitimación de la actora procede del contrato de compraventa o cesión de crédito, a través del cual la actora sustituye al primitivo acreedor subrogándose en su lugar con respecto al crédito reclamado.*
- b.- La aportación del testimonio notarial acreditativo de la cesión a la actora del crédito, con indicación del nombre y datos personales del demandado.
- c.- La coincidencia de la tarjeta de crédito con la numeración de los préstamos y con identificación del DNI de la demandada.
- d.- La posesión del contrato original de la tarjeta suscrito entre la demandada y la cedente.
- e.- La comunicación de la cesión por parte de cedente y cesionario a la deudora, conforme a lo previsto en el contrato.
- f.- El extracto de movimientos de la cuenta a que dió lugar el contrato expedido por la entidad cesionaria.

Forma't a la URV!

FACULTAT DE
CIÈNCIES JURÍDIQUES
Universitat Rovira i Virgili

La Facultat de Ciències Jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili disposa d'un programa de simultaneïtat de màsters jurídics.

Tots els estudiants que cursin el Màster en Advocacia i Procura podran estudiar un altre màster de caire jurídic per especialitzar-se en una determinada branca del Dret.

La URV és una institució compromesa en millorar la qualitat de la formació que ofereix als seus estudiants per incrementar les possibilitats d'accedir al mercat laboral i facilitar l'accés a llocs de treball de caràcter molt qualificat.

Trobaràs tota la informació dels màsters en aquest codi QR

Grau en Dret

Màster universitari
en Advocacia i Procura

Màster universitari
en Dret Ambiental

Màster interuniversitari
en Dret de
l'Administració Pública

Màster universitari
en Dret de l'Empresa
i la Contractació

Màster interuniversitari en
Sistema de Justícia Penal

Més informació a www.fcj.urv.cat

Segueix-nos a les xarxes socials!

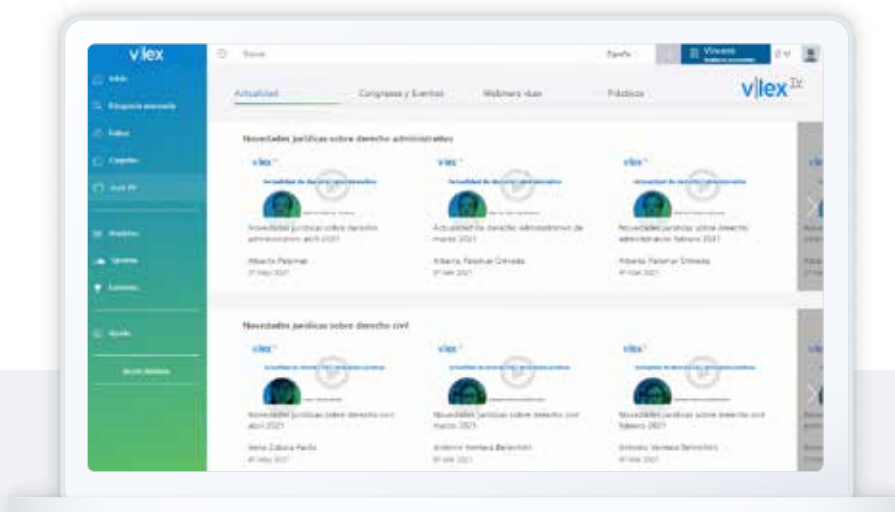
@juridiquesurv

La plataforma de vídeo del sector legal

Presentamos la colección de vídeos más completa del mercado donde magistrados, abogados y expertos profundizan sobre temas de rigurosa actualidad.

Webinars de actualidad

La actualidad mensual en materia civil, administrativo, laboral, fiscal y mercantil.

Webinars vLex

Análisis en profundidad de cuestiones específicas en diferentes áreas del derecho.

Webinars Congresos y Eventos

Jornadas y congresos de la mano de destacados expertos.

Webinars Prácticos

El contenido práctico vLex ahora también en formato vídeo.